

Ουγρίας

ΜΠΟΥΡΑΟΤΙΕΡΗΣ

3

· Ο Λιρουνας
των θαλασσών

ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΙ!

OI ΝΑΥΤΕΣ ἀφήνουν τὰ κουπιά καὶ σαλτάρουν στὴν πλώρη. Ἀιώμεσά τους πρώτος καὶ καὶ οὐδερός αὐτός. Μὲ σβέλτες κινήτες: εἰς ρίχνουν τοὺς γάντζους μὲ τίς ἀλυσσίδες, σιγουράφουν πιὸ ικαλὰ τὸ μπουρλότο, ἔτσι ποὺ νὰ μὴ μπορῇ νὰ ξεκολλήσῃ ἀπ' τὸ ἀράπικο περὶν ἀρχίσῃ τὴ δουλειά του. "Ομως οἱ Ἄλγερινοὶ τοὺς εἶδανε. Ζευχὴ ἀρχίζουν νὰ πέφτουν τὰ μολύβια γύρω τους. Οἱ ἀραπάδες, ξαφνιασμένοι ἀπὸ τὴν τολμηρὴ ἐπίθεσι, τὰ χάνουν στὴν ἀρχή, μὰ ὑστερα συνέρχονται καὶ ρίχνουν χαλάζι ἀπὸ σφαῖρες.

— Στὴ φελούκα!, διατάξει δ Νικήτας.

“Ολοι τρέχουν στὴν πρύμη-

Τελευταῖο μένει τὸ παιδί.

— Γεράσιμε, φωτιά!, φωνάζει.

‘Ο Στραπάτοςς νοιώθει τὶς σφαῖρες ποὺ περινύνε σὰ σφῆκες γύρω του, μὰ δὲν προσέχει. Βουτάει τὴν κουτάλα στὴ φουσιδού καὶ, δταν τὴ δγάζη, τὰ ἀναμμένα κάρβουνα φεγγιοβλούν. Τὰ ρίχνει στὸ λούκι. “Ενα φίδι φωτιᾶς ἀσχίζει νὰ γλυστράει στὴν κουβέρτα τοῦ μπουρλότου, ἀφήνοντας ἔνα σιγαλό, ἀνατριχιαστικὸ σφύριγμα...

Σὰν ἔνα φίδι ἀπὸ φωτιά, γλυστράει, ταξιδεύοντας ἡ φλόγα μέσα στὸ λούκι τοῦ μπουρλού καὶ σκορπίζει δεξιά κι' ἀριστερὰ τὰ πύεινα ταρακλάδια της στὴν κουβέρτα καὶ στὴν κολιὰ τοῦ μπουρλότου.

— 'Αλλάχ Μασαλάχ! Οι μπουρλστιέρηδες! Οι ρουμι (*)!

Ό αέρας γεμίζει καπνό, ουρλιαχτά, βλαστήμιες και μυρουδιά μπαρουτιού. Οι 'Αλγερίνοι τοέχουν στὸ κατάστρωμα σὰν λύκοι τοὺς ἐπεσαν σὲ δόκανο, κρέμονται στὶς κουπαστές φωνάζουν και ρίχνουν μὲ τὰ τρομπόνια τους χαλάζι ἀπὸ καφτὰ μολύβια πρὸς τὸ μέρος τῆς βάρκας τοῦ Νικήτα 'Αστρακάρη, ἐνῶ ἄλλοι ρίχνονται στὶς μπουκατόρτες και παιλεύουν μὲ τὰ τσεκούρια τους νὰ ξεκολλήσουν τὸ πυρπολικὸ ἀπὸ δῦμως, σφηνωμένο μὲ τὸ μπαδόμως, σφινωμένο μὲ τὸ μπαστούνι τῆς πλώρης του στὴ δεξιὰ πλευρὰ τοῦ ἀλγερίνικου και γαντζωμένο ἀπάνω του μὲ τὰ ἀτσαλένια ἀγκίστριά του και τὶς χοντρές ἀλυσίδες, δὲν λέει νὰ σαλέψῃ ἀπὸ τὴ θέσι του. Τὰ βαρέλια μὲ τὸ κατράμι και τὸ νέφτι παίρονται φωτιά, τὰ δασιά και τὸ ρετσίνι φουντώνουν, τὸ θειάφι τινάζει στὸν οὐρανὸ κίτρινους και γαλάζιους πίδακες φλόγας, οἱ μπάλες τοῦ μπαρουτιού ποὺ βρίσκονται στοὺς τενεκέδες τῆς κουβέρτας ἔκτοξεύονται σὰν φοβερά γεμάτα θάνατο, πύρινα μετέωρα, διαγράφουν εύθειες, καμπύλες και πύρινα τόξα και πέφτουν στὸ κατάστρωμα τῆς κορβέτας. Κι' ὥπου πέφτουν δημιουργοῦν και νούργιες ἔστίες φωτιάς και προκαλοῦν ἀπερίγραπτο πα-

νικὸ και σύγχυσι. Τεράστιες πύρινες γλώσσες ξεπετιούνται ἀπὸ παντοῦ και ἀγκαλιάζουν τὰ πλευρὰ τοῦ ἔχθρικού καιραβίου (*) και γλύφουν τὶς κουπαστές και ξεχύνονται στὸ κατάστρωμα και σκαρφαλώνουν στὰ ξάρτια.

— 'Εν τάξει, παιδιά!, ἀκούγεται μέσα σ' αὐτὴ τὴν κόλασι ή φωνὴ τοῦ Νικήτα. Τὰ καταφέραμε μιὰ χαρά! Δοξασμένο τ' ὄνομα τοῦ Χριστοῦ!

Μέσα στὴ βάρκα, ποὺ εἶναι δεμένη στὴν πρύμη τοῦ μπουρλότου, ποὺ καίγεται σὰν ἔνα μεγαλόπρεπο πυροτέχνημα, βρίσκονται τώρα ὅλοι. Τελευταῖος ὁ Στραπάτος και τὸ παιδί μὲ τὸ τσεκούρι του κόβει τὸ σκοινί.

— Γιούργια, παιδιά, στὰ κουπιά!, φωνάζει.

Η μικρὴ φελούκα μὲ τοὺς ἑφτὰ λεβέντες, ἀνοίγεται τώρα μακριὰ ἀπ' τὶς φλόγες. Ο Νικήτας ἔχει ἀνάμεσα στὰ σκέλια του τὴ λαγουδιέρα τοῦ τιμονιοῦ και μὲ τὸ τρομπόνι του σημαδεύει και ρίχνει κάθε τόσο στὸ ἀλγερίνικο. Τώρα μονάχα προσέχει τὸν Στραπάτο ποὺ βρίσκεται δίπλα του. Μὲ τὸ δεξιό του χέρι κρατάει τ' ἀριστερό του μπράτσο. Τὰ δάχτυλά του εἰναι ματωμένα.

— Χτυπήθηκες, Γεράσιμε; ρωτάει ἀνήσυχα.

— Θαρρώ πῶς μὲ γρατζού

(*) Χριστιανοί.

(**) Οι 'Αλγερίνοι πειστατεῖς (πειρατερίνοι) ήσαν τότε σύμμαχοι μὲ τοὺς Τουρκούς.

νησε κάποιο μολύβι! ; ἀποκρίνεται αὐτὸς καὶ χαμογελάει. Μὴ νοιάζεσαι γιὰ μένα.

Μιὰ σφαίρα τοῦ ἔχει τριπόση τὸ μπράτσο. Τὸ παιδί σκιζεῖ ἔνα κοιμάτι ἀπ' τὸ πουκάμισό του καὶ τοῦ δένει τὴν πληγή.

— Σὰν φτάσουμε στὸ λατίνι μας, τοῦ λέει, θὰ σοῦ βάλει μπάλσαμο ὁ καπετάν Μάρκος καὶ θὰ περάσῃ.

— Εν τάξει! Πέρασε κιόλας, μικρέ! τὸν πειράζει ὁ Στρατάτσος.

Τώρα βρίσκονται σὲ ἀρκετὴ ἀπόστασι ἀπὸ τὶς φλόγες καὶ, καθὼς βλέπουν ἀπὸ ἑδῶ τὸ φοβερὸ θέαιμα τὶς μεγάλης φωτιᾶς ποὺ καταδροχθίζει μὲ μιὰν ἀπίστευτη ταχύτητα τὸ ἀλγερίνικο, νοιώθουν ἔνα δυνατὸ σφυροκόπημα στὴν καρδιά.

— Ζήτω ἡ ἐλευθερία!, φωνάζει ὁ Στρατάτσος. Τοὺς φάγαμε τὸ μάτι!

Καὶ ὑστερά σὲ ἦχο πλάγιο τέταρτο ἀρχίζει κατὰ τὴ συνήθειά του τὴν ἐπιμνημόσυνο ἀκέλουθία:

— Εὔλογητὸς εἰ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου!

— Λευτέριὰ ἡ θάνατος! φώναζαν μ' ἐνθυσιασμὸ οἱ ναῦτες ποὺ κωπηλατοῦν. Γειά σου, Γεράσιμε, ἀπόδονι τῆς θάλασσας!

‘Ο Νικήτας ὅμως δὲ μιλάει. Τὰ πράγματα δὲν εἶναι τόσο εὔκολα. Εἶναι ἀνήσυχος. Γιὰ νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸν κόρφο, πρέπει νὰ πεοάσουν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ ἄλλα ἀλγερίνικα ποὺ βρίσκονται τώρα σὲ συναγερ-

μό. ‘Η ἐπίθεσι ἐναντίον τῆς καρβέτας καὶ οἱ τεράστιες φλόγες ποὺ τὴν τυλίγουν ἔχουν δώσει τὸ σύνθημα μιᾶς γενικῆς κινητοποίησεως καὶ στὰ καταστρώματα κινούνται γοργὰ οἱ ναῦτες κι' ἀκούγονται τὰ βιαστικὰ παραγγέλματα ποὺ δίνουν οἱ ἀξιωματικοί. “Έχουν δῆ σίγουρα τὴ βάρκα μὲ τοὺς ἐφτά τολμηροὺς Ἑλληνες καὶ ρίχνουν μὲ τὶς μολυβοθήκες (τουφέκια τῆς ἐποχῆς) καὶ τὰ τρομόνια (κοντά ναυτικὰ ὅπλα) ἐναυτήσιον τους. Οἱ σφαίρες περνῶνται πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τους, σφυρίζουν δαίμονισμένα, πέφτουν στὰ πλαϊνὰ τῆς βάρκας καὶ βροντοῦν, βουτοῦν στὸ νερὸ καὶ σχηματίζουν μικρούς πήδακες γύρω τους. Τὸ παιδί μ' ἔναν ἐπιδέξιο χειρισμὸ τοῦ τιμονιού γυρίζει τὸ μικρὸ βαρκάκι πρὸς τὴν ἔξοδο τοῦ λιμανιοῦ. Ταύτοχρονα ρίχνει κάθε τόσο ματιές πρὸς τὰ πίσω, στὸ μέσα μέρος τοῦ κόρφου, ἐκεῖ ποὺ βρίσκεται ἀποκλεισμένο τὸ καράβι του. Περιμένει μ' ἀγωνία νὰ τὸ δῆ — σύμφωνα μὲ τὸ σχέδιο (*) — νὰ γλυστράει πρὸς τὰ ἔξω. “Υστερά ἀπὸ λίγο, τὸ πρόσωπό του ἀστράφτει ἀπὸ χαρά. Τὸ λατίνι του ὄγερωχο, ὑπερήφανο σὰν ἔνα ἄφοβο ἄλογο, βάζει πλώρη κατὰ τὴ μπούκα τοῦ κόρφου.

— Τὸ καράβι μας δρτσάρισε, παιδιά!, φωνάζει. “Αἴντε, κουράγιο νὰ βγούμε καὶ μεῖς

(*) Διάβασε τὸ προηγούμενο τεύχος.

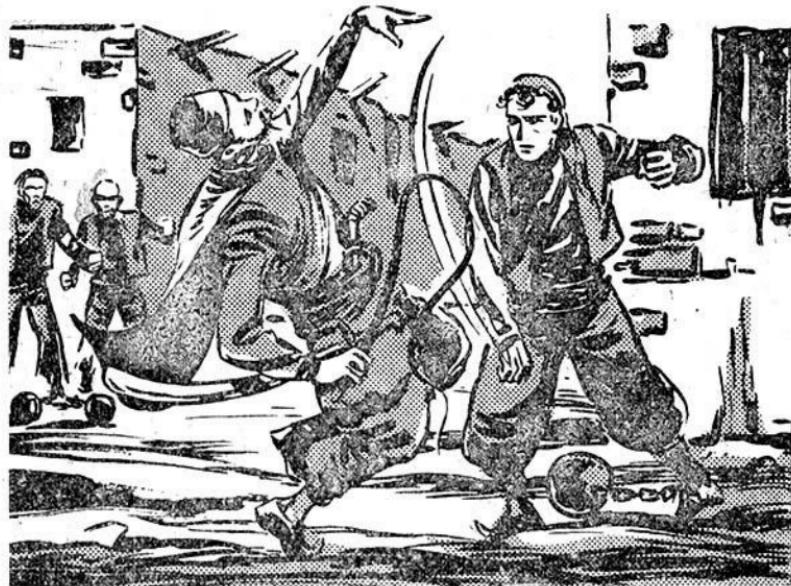
άπ' τὸ λιμάνι νὰ τὸ περιμένονται.

‘Η φελούκα γλυστράει σὰν σαΐτα στὸ νερὸ μὲ κατεύθυνσι πρὸς τὸ πέλαγος. Ἐκεῖ στ’ ἀνοιχτῷ —όπως τὰ κουβεντιάσανε— θὰ περιμεναν τὸ «Ἐλευθερία ή Θάνατος» ποὺ θὰ τοὺς μαζέψῃ. Ἀλλὰ ἀπόψε ή τύχη δὲν εἰναι μὲ τὸ μέρος τους. Οἱ τεράστιες φλόγες ἔχουν κάνει τὴ νύχτα μέρα καὶ ή μικρὴ βάρκα ταξιδεύει μέσσα σ’ ἔνα ἀπλετό φῶς. Οἱ Ἀλγερίνοι ρίχνουν μὲ λύσσα ἐναντίον τους. Τευτόχρονα, τὰ καράβια ποὺ έρισκονται πίσω ἀπὸ τοὺς κάδους ρίχνουν δικές τους βάρ-

κες μὲ μπερμπερίνους καὶ τὸν κυνηγόν.

— Κλάφτα, Χαράλαμπε!, ἀναστενάζει ὁ Στραπάτσος καὶ φουχτιάζει μὲ τὸ γερὸ χέρι τὴν πιστόλα του. “Αν πέσουμε στὰ χέρια τους, θὰ μᾶς κάνουν τῆς σούθλας οἱ ἀραπάδες.

‘Η φελούκα μὲ τοὺς “Ελληνες κάνει φτερά. Μὰ οἱ ἀλγερινικές βάρκες, ποὺ ἔχουν σαράντα κουπιά ή κάθε μιά, τρέχουν πιὸ γρήγορα. Κάθε λεπτὸ ποὺ περνάει, ή ἀπόστασι ποὺ τοὺς χωρίζει λιγότευει. Ο Νικήτας, ὁ όθος στὸ τιμόνι, ἀφηφώντας τὰ βόλια, μοιάζει μ’ ἔνα ἄγριε-

‘Ο Νικήτας ἐπιτίθεται κεραυνού βόλα καὶ ὀνακόπτει τὸν Ἀλγερινὸ μετάγιο.

Οι άραιπάδες σινυποσίαστοι συνεχίζουν τὴν κουβέντα τους.

μένο λιοντάρι, ποὺ κινδυνεύει νὰ πέσῃ σὲ παγίδα καὶ σφίγγει τὰ δόντια. Στὸ γυμνασμένο χέρι του τὸ τιμόνι κάνει τὸ μικρὸ σκαφάκι νὰ διαφράφῃ ἀπότομες κλίσεις, νὰ γλυστράει πλάγια, νὰ πραγματοποιῇ τολμηρά ζίγκ-ζάγκ ξεφεύγοντας ἀπ' τοὺς διώκτες του. 'Εφτὰ βάρκες τοὺς κυνηγοῦν. Μᾶς νὰ ποὺ ξαφνικά μπροστά τους ξεφυτρώνει καὶ ἄλλη μιά. 'Οχτὼ τώρα! Αὐτὴ ή τελευταία εἶναι κίνδυνος - θάνατος. "Ερχεται κατάπλωρα νὰ τοὺς κόψη τὸ δράμο. Οἱ άραιπάδες τοὺς ἔχουν τώρα στὴ μέση. Δὲ θὰ μπορέσουν νὰ ξεφύγουν. 'Η βάρκα δλο. καὶ ἔρχεται πιὸ κοντά.

— 'Απάνω τους, παιδιά!, φωνάζει ὁ Νικήτας.

καί, φέργοντας τὸ τιμόνι δλο ἀριστερά, δίνει μίαν ἀπότομη στροφὴ στὴ φελούκα ποὺ σημαδεύει τώρα μὲ τὴν πλώρη της τὰ πλασινὰ τῆς ἔχθρικῆς βάρκας. Τὸ σχέδιό του εἶναι νὰ πέσῃ ἀπάνω της νὰ τὴν κόψῃ στὰ δυό. Κι' ἀν μπορέστη νὰ προχωρήσῃ μπροστά, πάει καλά. "Αν ὅχι. "Ετσι κι' ἔτσι εἶναι ποὺ εἶναι χαιμένοι.

— Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Χριστοῦ, λεβέντες!, ἀκούγεται πάλι ἄγρια ἡ φωνή του. Δόστε ἀέρα στὰ κουπιά!

Οἱ ναύτες σφίγγουν τὰ δόντια καί, βαζοντας σὲ κίνησι

δλες τις δυνάμεις που τους ἀπομένουν, δίνουν μιὰν ἀφάνταστη ταχύτητα στὴ φελούκα, που μοιάζει τώρα νὰ πετάει σὰν γεράκι. "Ομως οἱ Ἀλγερίνοι —αιῶνες ἀπὸ γενῆ σὲ γενῆ κουρσάροι στὶς θάλασσες— προβλέπουν τὴν ἐπίθεσιν καί, γλυστρώντας πλάγια, ξεφεύγουν τὸ χτύπημα (*). Η φελούκα περνάει

(*) "Απὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ Βασιλικῆς τῆς Κρήτης Μίνωας ἀνίκει ἡ δρᾶστις τῶν πειρατῶν αὐτῶν τῆς Ἀφοικῆς. Κατὰ τοὺς Μηδικούς πολεῖους, τοὺς κατεδίωξαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ἀργότεροι ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος. Οἱ Ρωμαῖοι, καὶ οἱ Βυζαντῖνοι πολέμησαν ἐπίστοις ἐναντίον τους. "Ομως τίποτα δὲν κατάφεσσαν. Οἱ πειρατὲς τῆς Ἀφοικῆς ἔγιναν κύροι τῆς Μεσογείου καὶ ἔκαναν ἀγορὰν ρεσάλτα στὰ ἐμπορικὰ καράβια ποὺ πολέμουσαν νὰ βγοῦν στὸ πέλαγος. Τὰ ίσπονικὰ παρόλια, που δρίσκουνται ἀπεναντί στὸ Ἀλγέρι, ὑπέστησαν μεγάλες καταστροφὲς ἀπὸ τοὺς ἄγοις οὓς αὐτοὺς κουρσάρους, που λόπτευαν καὶ καὶ αίγυπτολάτιζαν καὶ ἔστελναν νέοντας καὶ νέες στὰ σκλαβόπαλαρα τῆς Ἀνατολῆς. Στὰ 1537 οἱ Ἀλγερινοὶ κουρσάροι δρίσκουντον στὶς δόδες τους. Τότε ἀρχύγονός τους γίνεται ὁ Χαϊρεντίν Βοιωταρόσσης. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην προσγαματοποιοῦνται καὶ μᾶλλον ἀπὸ τὶς τολμηρότερες ἐπιδρομές τους. "Επιτίθενται ἐναντίον τῆς Αἴγυπτος τὴν λεπτοτάσθιαν καὶ αἰχμαλωτίζουν 6.000 Αἴγινίτες, τοὺς ὅποιους ἀργότερα πολλήτοις ὡς σκλάβους. "Η Ἰσπανία ἡ Γαλλία καὶ ἡ Αγγλία ἔστελναν πολλές φορές τοὺς στόλους τους νὰ τοὺς ὑπετάξουν. "Άλλας οἱ πειρατούντος, ποὺ γιὰ ἓνα μικρὸ διάστημα ἔζειναν πὼς ησύχαζαν δούνιζαν πολὺν τὰ οεσάλιαν καὶ τὶς λεπτασίες σὲ νηστὰ καὶ κασσίδια. Μονάνα μέτεορα ὀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐποικίατοι τοῦ 1821, οἱ Γάλλοι ἐπέτυχαν μὲν ἴσχυος δυνάμεις νὰ συντρίψουν τοὺς ὄνο-

ξιστὰ δίπλα τους. Οἱ σφαίρες τώρα θερίζουν. Τρεῖς ναύτες τοῦ Ἀστρακάρη πέφτουν βαρειὰ χτυπημένοι στοὺς πόγκους. Ο Νικήτας ἀδειάζει τὸ τρομπόνι του. Μερικοὶ ἀραπάδες τινάζονται σύρλιάζοντας στὴ θάλασσα. Ο Στραπάτος δίπλα του πυροβολεῖ κι' αὐτός. Δυοῦ Ἀλγερίνοι χωροπηδοῦν, ἀφήνουν τὰ κουπιά καὶ πέφτουν ἀνάσκελα μὲ δυὸ μολύβια φυτεμένα στὸ κεφάλι ἀτ' τὴ διμούτους νη πιστόλα του. Άλλα ὄλα αὐτὰ δὲν ὠφελοῦν. Οἱ κουρσάροι εἶναι πολλοὶ καὶ ξέρουν ὅλα τὰ τερτίπια τοῦ πολέμου στὴ θάλασσα. "Η μεγάλη βάρκα, ποὺ τοὺς ἔχει κλείσει τὸ δρόμο, ἀφήνει τὴ φελούκα νὰ τὴν προσπεράσῃ κι' ἐπειτα πραγματοποιεῖ, κάτι ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ ἐμπειροῦ πηδαλιούχου της, μιὰν ἀπότομη στροφὴ καὶ ρίχνεται μὲ τὴν ὁρθὴ πλώρη της στὰ πλευρὰ τῆς ελληνικῆς βάρκας. "Η σύγ-

μαστοὺς αὐτοὺς κουρσάρους καὶ νὰ καταλάβουν τὴν Ἀλγερία (Μπαρουπέσσα). Γιὰ τοὺς Ἕλληνες ἡ περίσσος τῆς πειρατείας εἶχε καὶ τὴν καλὴν καὶ τὴν κακή της ὄψι. Κακὴ γιατὶ τὰ ἐμπορικὰ τῆς καράβια ὑπέφεραν ἀπὸ τὶς ἐπιδρομές αὐτές. Καλὴ γιατὶ ἀναγκασμένοι νὰ ἀιώνωνται κατὰ τῶν μπερμπερίνων ἀρχισούν νὰ ἀποκτοῦν μιὰ σίγουρη πολεμικὴ πείνα. νὰ ἔξοπλίζουν τὰ καράβια, τοὺς καὶ νὰ μάνωνται σκληρὰ στὴ θάλασσα. Τὰ ἔξωπλιτεύενα αὐτὰ ἐμποροῦνται στὸ πόντο της Ελληνικοῦ στόλου, ποὺ πολεμούσε τὴν ἀσύρματα τους βγήκαν οἱ μιασούληδες, οἱ Μίπουμπουλίνες κι' οἱ Κανάριδες.

κρουστι είναι τρομερή. Τὸ μικρὸ διαφάνει μὲ τοὺς μπουρλοτιέρηδες καὶ τοὺς πληγωμένους τσακίζεται σὰν καρυδότσουφλο καὶ γίνεται συντρίμμια. Ἀπὸ τὴν μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλη, ὁ Ἀστρακάρις καὶ οἱ σύντροφοί του βρίσκονται στὰ παγωμένα νερά καὶ παλεύοιν ἀπεγνωσμένα νὰ εξφύγουν.

— Είναι τὸ δεύτερο χειμωνιάτικο μπάνιο ποὺ κάνουμε παρέα!, φωνάζει τουρτουρίζοντας ὁ Στραπάτος ποὺ βρίσκεται πλάι στὸν Νικήτα. Μπορεῖ νὰ πουντιάσουμε!

‘Αλλὰ τὸ παιδί δὲν ἔχει τούτη τὴν κρίσιμη στιγμὴ καὶ μιὰ διάθεσι γι’ ἀστεία.

— “Ελα νὰ βοηθήσης νὰ κρατήσουμε τοὺς πληγωμένους!, διατάζει. Δὲν πρέπει νὰ τοὺς ἀφήσουμε νὰ πνιγοῦν.

‘Ο κοντόχοντρος Κεφαλλώνιτης ὑπακούει. Παρ’ ὅλο ποὺ τὸ τραυματισμένο ἀριστερὸ μπράτσο του προκαλεῖ δυνατοὺς πόνους, κολυμπάει σὰ δελφίνι καὶ ρίχνεται μαζὶ μὲ τὸν Νικήτα πρὸς τὸ μέρος ὅπου φαίνονται οἱ ναῦτες, ποὺ ἀγωνίζονται νὰ κρατηθοῦν στὴν ἐπιφάνεια. Ἅλλὰ δὲν προφταίνουν. ‘Η βάρκα μὲ τοὺς Ἀλγερινοὺς είναι πάλι πλάι τους. Οἱ ἀριστάδες κρεμασμένοι στὶς κουπαστές χτι ποὺν δεξιὰ κι’ ἀριστερὰ μὲ τὰ τσεκούρια τους. ‘Η θάλασσα γεμίζει αἷμα.

— Σκυλιά!, μουγγιρίζει τὸ παιδί. Οἱ πραγματικοὶ θαλασσινοὶ κρατοῦν τοὺς νόμους τῆς

θάλασσας. Δὲν σκοτώνουν τοὺς ναυαγούς!

— Πιάστε ζωντανὸ αὐτὸν τὸν ρουμί!, διατάζει ὁ λοστρό μος τῆς ἀλγερίνικης βάρκας. Αὐτὴ ἡ φωνὴ κάτι μοῦ θυμίζει...

Τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ Νικήτας δέχεται ἔνα δυνατὸ χτύπημα στὸ κεφάλι μ’ ἔνα κουπί. Ζαλίζεται καὶ χάνει τὸν κόσμο. Τὸ κορμί του ἀρχίζει νὰ βουλιάζει σὰ μολύβι. ‘Ο Στραπάτος μὲ δυὸ ἀπλωτὲς φτάνει κοντά του καὶ τὸν συγκρατεῖ.

— Κουράγιο, μικρέ!, τοῦ φωνάζει. Τὸ λατινάδικό μας φτάνει.

Μὰ κι’ αὐτὸς δὲν προφταίνει νὰ πῇ περισσότερα. Κάτι βροντάει στὸ κρανίο του καὶ νοιώθει νὰ πέφτουν τὰ ἀστρα στὸ νερό. Ταυτόχρονα, τέσσερις ‘Αλγερίνοι τοὺς ἀριστάζουν ἀπὸ τοὺς ὄντος κι’ ἀπ’ τὰ μαλλιὰ καὶ τοὺς σέρνουν στὴ βάρκα...

ΗΡΩ·Ι·ΚΗ ΝΑΥΜΑΧΙΑ

MΕ ἀνοιχτὰ ὅλα του τὰ τσινιά, τὸ «Ἐλευθερία ι Θάνατος», τὸ ξακουστὸ καράβι τοῦ Νικήτα Ἀστρακάρη, προχωρεῖ σὰ σίφουνας ἔχοντας πρύμα τὸν ἀγέρα πρὸς τὴν μπούκα τοῦ κροῦ κόρφου, ὅπου φλέγεται σὰν πυροτέχνημα ἡ ἔχθρικὴ κορβέτα. Τὸ πέρασμα τῶρα δὲν εἶναι βέβαια εὔκολο, μὰ διμῶς δὲν εἶναι καὶ ἀκατόρθω το.

‘Ο γέρο θαλασσόλυκος, ὁ

καπετάν Μάρκος, που κάνει κουμάντο τώρα στὸ καράβι, ἔχει πάρει ὅλα τὰ μέτρα του. Οἱ καμουνέρηδες εἶναι στὰ πόστα τους καὶ ὅσοι ναύτες δὲν ἔχουν δουλειὰ στὰ ἄρμενα εἶναι ταμπουρωμένοι: στὴν κουβέρτα μὲ τὰ τρωμόνια στὸ χέρι καὶ τοὺς μπαλτάδες πλάϊ τους ἔτοιμοι: νὰ πολεμήσουν ὅταν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ...

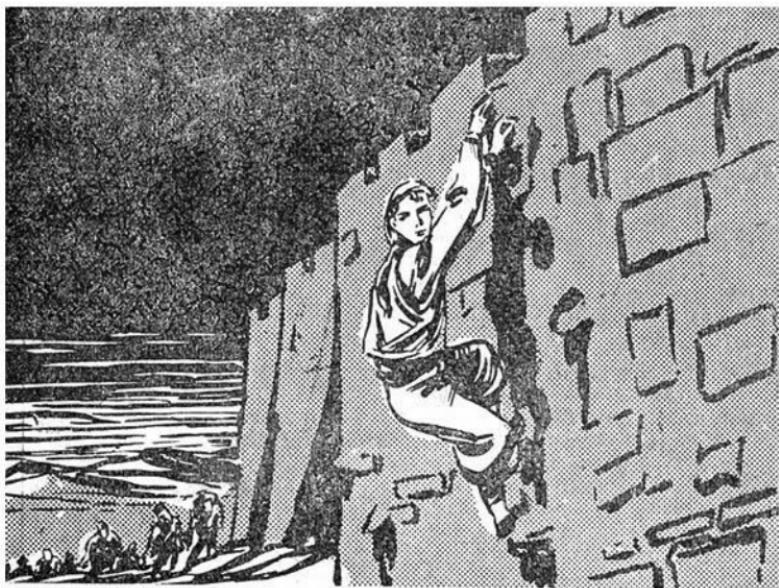
"Οσο πλησιάζουν πρὸς τὴν κορβέτα που καίγεται, τόσο καὶ νοιώθουν τὸν ἀέρα νὰ ἔργεται καφτὸς στὰ πρόσωπά τους. Εἶναι πραγματικὰ ἔνα μεγαλόπρεπο καὶ ἀνατριχιαστικό μᾶξι θέαμα. Τώρα ποὺ ὅλα δείχνουν πῶς τίποτα δὲ μπορεῖ νὰ στοιματήσῃ τὴν

πυρκαϊά, σὶ Ἀλγερίνοι ρίχνονται! —ὅσοι προφταίνουν— μὲ φωνὴς στὴ θάλασσα ζητῶντας γὰ σωθοῦν κολυμπῶντας. Οἱ βάρκες ἀπὸ τ' ἄλλα καράβια μαζεύουν ὅσους μπροῦν βιαστικὰ κι' ἀπομακρύνονται μὲ χτυποκάρδι, γιατὶ σὲ λίγο —κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ λογαριάσῃ τὴν ὁρα ἀκριβῶς καὶ τὴ στιγμὴ — θὰ πάρουν φωτὶ ὡς μπαφρουτατοθήκες καὶ τὸ καράβι θὰ τιναχτῆ καὶ θὰ γίνη ἔνα ἑκατομμύριο σπίθες στὸν ἀέρα.

— Τὸ νῦ σας, παιδιά!, ἀκούγεται ἡ βαρειὰ φωνὴ τοῦ καπετάν Μάρκου. Φτάνουμε στὴ μπούκα! Μὲ τὸ πρώτο, ἀρχίστε νὰ βίχνετε!

Κι' οἱ δέκα καβαλάροδες μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸ ἡμωικὸ παιδὶ ξεχύνονται μέσα στὴ νύχτα.

Τὸ λαστιχένιο κορμὶ τοῦ Νικήτα γαντζώνεται στὶς προεξοχὲς τοῦ τείχους καὶ ἀσύζει νὰ κινήται γηργά.

Καθὼς περνοῦν τώρα πλαϊ ἀπ' τὴ φλεγόμενη κορβέτα, βλέπουν τ' ἄλμπουρά τῆς ποὺ καὶ γουνταὶ σὰ δαδί:ά νὰ τσακίζουν καὶ νὰ πέφτουν μὲ βαρὺ πάταγο στὸ κατάστρωμα δινοντος ἔτσι καινούργια στροφὴ στὴ φωτιά. Τὰ κατραμωμένα σκοινιά μοιάζουν μὲ πυρωμένες σαΐτες, ποὺ σκορπίζουν δεξιά κι' ἀριστερά καθώς καίγονται; καὶ κουλουριάζουν καὶ κομματάζονται.

— Κάνανε παστρικὴ δουλειὰ ὡς λεβέντες μας!, λέει ὁ καππετάν Μάρκος μέσα ἀπὸ τὰ δόντια του καὶ καμαρώνει τὸ θέαμα. Μπράβο τους!

Καθὼς ὅμως φτάνουν στὸν κάβο, ὁ γέρω θαλασσόλυκος ζαρώνει τὰ βρύδια. Δὲν βλέπει πουθενὰ τὸ σκαφάκι μὲ τὸν Νικήτα καὶ τοὺς συντρόφους του. Ἡ θάλασσα εἶναι γεμάτη ἀλγερίνικες βάρκες. Μὰ ἡ φελούκα τοῦ λατινιοῦ «Ἐλευθερία ἢ Θάνατος» δὲν φαίνεται. "Ασκημα προσισθήκατα τὸν ζώνουν σὰ φίδια κι' ἔνα χέρι τοῦ σφίγγει τὴν καρδιά. "Αν τοὺς συνέθη καίνατα κακό, θὰ ἔχουν πληρώση πολὺ ἀκριβὰ αὐτὴ τὴ νίκη.

— 'Ανέβα, 'Αντρίκο, στὴν

κόφα (*) καὶ μὲ τὸ κανοκυάλι (**) ἀγνάντεψε ὅλα τὰ γύρω γιὰ τὴ φελούκα τοῦ καπτετάνη Νικήτα!, διατάζει ἔνα ναύτη.

Σχεῖν ὁμέσως ὅμως γυρίζει ξαφνιασμένος πρὸς τὸ ἀριστερά. "Ενα ἀπὸ τὰ ἀλγερίνικα ποὺ βρίσκεται πίσω ἀπὸ τὸν κάβο βλέπει πρῶτο τὸ λατινάδικο ποὺ ξεμπουκάρει καὶ ἀρχίζει νὰ ρίχνῃ. Διὸ μπάλες πέφτουν στὴν κουβέρτα τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ τὸ συνταράζουν. "Υστερα ἀρχίζουν βροχὴ οἱ σφαῖρες.

— Φωτιά, παιδιά, ἀπ' ὅλες τὶς μπάντες!, φωνάζει ὁ γερο-λοστρόμος καὶ βολτατζάρει τὸ τιμόνι.

Τὰ κανόνια τοῦ λατινιοῦ ἔρενοῦν φωτιὰ καὶ μολύβι. Οἱ κανονιέρηδες σημαδεύουν καὶ ρίχνουν δεξιὰ κι' ἀριστερά, γιατὶ τώρα η ἐπίθεσι ἔχει ἀρχίσει ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρές. Ομως τὸ «Ἐλευθερία ἢ Θάνατος» γλυστράει ἀγέρωχα τυλιγμένῳ στὰ σύννεφα τοῦ καπνοῦ καὶ δὲ λογαριάζει τοὺς ἀρσαπάδες κουρσάρους. Τὰ ἀλγερίνικα εἶναι φουνταρισμένα καὶ δὲν εἶναι καθόλου εὔκολο νὰ κάνουν πανιὰ καὶ νὰ κινηθῶν. Τὸ λατίνιν ὅμως ἔχει μαζί του τὸν καιρὸ καὶ κάνει μανούθρες καὶ φυλάγεται καὶ χτυπάει μαζί. Μιὰ μπάλα κάνει ζημιὰ στὸ κατάστρωμα. Μιὰ ἄλλη χτυπάει τὸ πλωρό ἄλμπουρο. Μιὰ

(*) Μιὰ θέσις αὐτὰ στὸ κατάτι ἀπὸ ὅπου μποροῦσε κανεὶς νὰ κατοπτεύει γύρω τὸ πέλαγος.

(**) Κανοκυάλι, οἱ ναυτικές διόπτρες τῆς ἐποχῆς ἔκεινες

τρίτη σπάσι τὸ μπαστοῦν: τοῦ φλόκου. Μὰ τὸ λατίνιν ἔχει ἀνθρώπους μὲ ψυχὴ λιονταριοῦ. Οἱ κανονιέρηδες μένουν ἀσάλευτο! στὶς θέσεις καί, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ναύτες τρέχουν ἔδω κι' ἔκει νὰ ἐπισκεύασσουν τὶς ζημιές, αὐτοὶ σκορπίζουν τὸ θάνατο στὰ ἀλγερίνικα. "Η πλώρη τοῦ καραβιοῦ τσακίζει δσες βάρκες βρίσκει μπροστά της κι' ἀνοίγει τὸ δρόμο πρὸς τὸ πέλαγος, πεννώντας ἀνάμεσα ἀπὸ ἑνα δίχτυ φωτιᾶς καὶ καφτοῦ μολύβιον ποὺ σχηματίζουν τὰ δισταυρούμενα πυρὰ τῶν ἀραπάδων.

Τώρα βρίσκεται μακριὰ ἀπὸ τὸν κίνδυνο. Ἄλλα ὅλοι ἔχουν βαρειὰ καρδιά. Πουθενά δὲν εἰδαν τὴ φελούκα μὲ τοὺς μπουρλοτιέρηδες. 'Ο καπετάν Μάρκος δὲν ξέρει τί πρέπει νὰ κανῃ καὶ νοιώθει μιὰ δυνατὴ θλίψι νὰ τὸν κυριεύῃ. Παρ' ὅλο τὸν κίνδυνο ποὺ διατρέχει πρέπει νὰ ξαναγυρίσῃ. Κανεὶς δὲν ἔχει ἀντίρρησι. "Ολο τὸ πλήρωμα εἶναι τῆς γνώμης του.

— Δὲν μποροῦμε ν' ἀφήσουμε τὸν καπετάνιο μας!

— "Αν εἶναι ζωντανὸς βέβαια ἀκόμα, σκέπτεται μελαγχολικὸ ὁ γερο-λοστρόμος.

Τὸ λατινάδικο παίρνει μιὰ βόλτα φέρνοντας στὰ πλάγια του τὸν καιρὸ καί, γειτονιά τοῦ μπάντα, βάζει πλώρη κατὰ τὰ ἀλγερίνικα. Μιὰ βροχὴ ἀπὸ μτάλες καὶ σφαῖρες τοὺς ὑποδέχεται. Δὲν γκιστεύουν ὅμως καὶ δίνουν μὲ τὰ κανόνια τους τὴν

ἀπάντησι οἱ "Ἐλληνες. Κάτω ἀπὸ τὰ φοιβερὰ πυρὰ ἀρχίζουν νὰ φάχνουν γιὰ τὴ φελούκα. Μᾶ στὴ θάλασσα δὲν ὑπάρχουν πιὰ παρὰ συντρίμ" μιὰ ἀπὸ βάρκες καὶ πτώματα. 'Αδικα φάχνουν. Κόπος χαμένος. Ποιθενὰ δὲν βρίσκεται ὁ 'Αστρακάρης. Μὲ βαρειὰ καρδιὰ καὶ γεμάτος ἀπογοήτευσι ὁ καπετάν Μάρκος δίνει μὲ τὸ τιμόνι μιὰ καινούργια στροφὴ στὸ λατίνι. Τὸ εὐέλικτο σκάφος γυρίζει πάλι τὴν πλώρη του στ' ἀνιχτὰ καὶ σιγά-σιγά χάνεται στὸ σκοτεινὸ πέλαγος.

Εἶναι σχεδὸν ἔνα μίλ μακριὰ ἀπ' τὸν κόρφο, ὅταν ἔνας φοιβερὸς κρότος συνταράζει τὴν νύχτα καὶ μιὰ τεραστία γλώσσα φωτιᾶς ὑψώνεται ψηλὰ σὰ νὰ ζητάει ν' ἀγκαλιάσῃ τ' ἄστρα. Οἱ φλόγες ἔφτασαν στὶς μπαρουταποθήκες τῆς κορβέτας καὶ ὅ,τι ἔχει ἀπομείνει ἀκόμα ἀπὸ τὸ ἀλγερινικό καράβι τινάζεται στὸν ἀέρα.

— Καὶ σ' ἄλλα ὅμοια, "Ἄγιε Νικόλα!, λέει ὁ γέρος θαλασσόλυκος καὶ σταυροκοπιέται. Μονάχα ποὺ δὲ Θεός δὲ θέλησε νάναι μαζί μας κι' ὁ καπετάνιος νὰ χαρῆ κι' αὐτὸς τὴ μεγάλη χαρά.

ΣΤΙΣ ΑΛΥΣΙΔΕΣ

ΔΕ βρίσκεται μαζί τους τὸ ἡρωϊκὸ 'Ελληνόπουλο. 'Η χαρά του ὅμως δὲν εἶναι μικρότερη, γιατὶ κι' αὐτὸς βλέπει νὰ γίνεται στάχτη καὶ κάρβουνο ἡ κορβέτα

ἀπ' τὸ κατάστρωμα ἐνὸς ἀλγερινικου, ὅπου τὸν ἔχουν σιχμάλωτο. Τοὺς κρατοῦν καὶ τοὺς δυό. Τὸν Νικήτα καὶ τὸν Στραπάτσο. Τοὺς μαζέψανε μὲ χαμένες αἰσθήσεις ἀπ' τὴ θάλασσα καὶ τοὺς ἔφεραν ἐδῶ νὰ τοὺς παρουσιάσουν στὸν μπάς - ρεῖζ, τὸν καπετάνιο, νὰ τοὺς ἀνακρίνη. 'Έχουν μουσκέψει ἀπ' τὸ νερὸ καὶ νοιῶθουν βαρὺ τὸ κεφάλι τους ἀπ' τὰ χτυπήματα ποὺ ἔχουν δεχτῆ. Γύρω τους στέκουν ἀρματωμένοι ἔνα σωρὸ κουρσάροι μ' ὅγριες καὶ ἀξύριστες φάστες καὶ τοὺς κυττάζουν ἄγρια.

Τὸ παῖδι ρίχνει μιὰ ματιὰ στὸν Κεφαλλωνίτη σύντροφό του. Εἶναι κι' αὐτὸς δίπλα του καὶ τὸν κυττάζει σκεφτικός.

— Τί σκέφτεσαι, μωρὲ Γεράσιμε, κι' ἔχεις αὐτὰ τὰ μοῦτρα; τὸν πειράζει ὁ Νικήτας θέλοντας νὰ τοῦ δώσῃ κουράγιο.

— Λογαριάζω, ἀποκρίνεται ἐκεῖνος, σὲ ποιὸ ἀπ' ὅλα τ' ἀλμητουρα θὰ βρίσκουμαι κρεμασμένος αὔριο τὸ πρωΐ.

— Φοβᾶσαι;

— Χι! Λιγάκι!, ἀπαντάει ὁ Στραπάτσος καὶ προσπαθεῖ νὰ χαμογελάσῃ.

Μὰ ἡ κουβέντα σταματάει ἐδῶ. Καθὼς τοὺς βλέπουν πιὼς ἔχουν συνέλθει, τοὺς πατέρουν καὶ μὲ σπρωξιές τοὺς πηγαίνουν στὴν καμπίνα τοῦ καπετάνιου. Εἶναι ἔνας ψηλὸς ἄντρας μὲ σκούρο πρόσωπο καὶ μαύρα μάτια τοὺς βγάζουν ἀστραπές. Τὸ

ῦφος του δὲν δείχνει τίποτα καλό.

— Προσκύνα, ώρέ!, λέει τού παιδιού καθώς τὸ φέρνουν μπροστά του.

— Δὲν προσκυνάω!, ἀποκρύνεται ύπερήφανα τὸ Ἐλληνόπουλο.

— Οὔτε ἔγω προσκυνάω!, λέει ὁ Στραπάτσος. Γι' αὐτὸ κάνε ὅ, τι ἔχεις νὰ κάνης γρήγορα νὰ ξεμπερδέουμε. Εἴμαστε βιαστικοί, καπετάνιο!

‘Ο ‘Αντράχ - ‘Εριμ (ξακουστὸς αὐτὸς Ἀργερίνος κουρσάρος εἶναι καπετάνιος σὲ τοῦτο τὸ καράβι) ξαφνιάζεται. Δὲν ἔχει συνηθίσει νὰ τοῦ μιλάνε ἔτσι. Τὸ βλέμμα του σκοτεινιάζει καὶ σφίγγει τὰ δόντια. Τὸ χέρι του χουφτιάζει τὸ γιαταγάνι ποὺ ἔχει στὴ μέση του.

— Γιατὶ δὲν προσκυνάτε, ώρέ; ρωτάει γεμάτος λύσσα.

— Μονάχα τὸ Χριστὸ προσκυνάμε καὶ κανέναν ἄλλο!, λέει μὲ ήρεμη φωνὴ ὁ Νικήτας.

Κάπιοις γέρος Ἀλγερινὸς ποὺ βρίσκεται δίπλα στὸν ‘Αντράχ - ‘Εριμ σκύβει καὶ κάτι τοῦ ψιθυρίζει στ' αὐτὸς. ‘Εκεῖνος τὸν κυττάζει παραξενεμένος. “Υστερά γυρίζει πάλι στὸ παιδί.

— ‘Εσύ, ώρέ, εἰσαι ὁ Νικήτας Ἀστρακάρης;

— Ναι. Ἔγω εἶμαι...

— Κι' ἔγω ὁ Γεράσιμος Στραπάτσος καπετάνιο, μπαί νει στὴ μέση ὁ Κεφαλλωνίτης. Βλέπεις ὅτι σὲ προφτάνω γιὰ νὰ μὴ ρωτᾶς καὶ κουράζεσαι... .

— Σκασμὸς ἐσύ, ώρὲ γκιαούρ!, ἀγριεύει ὁ Ἀλγερίνος. Δὲ σοῦ μίλησε κανεὶς ἐσένα!

Γίνεται μιὰ μικρὴ σιωπὴ. ‘Ο ‘Αντράχ - ‘Εριμ κυττάζει τώρα μὲ πρωσοχὴ καὶ περιεργάζεται ἀπ' τὴν κερφὴ ὡς τὰ νύχια τὸ Ἐλληνόπουλο. Σιγά - σιγά, τὸ πρόσωπό του ήμερεύει. Τοῦτο λοιπὸν τὸ ἀμύστακο παιδί, ποὺ δὲν φάνεται παραπάνω ἀπὸ δεικαστῶν χρονῶν, ἔχει βάλει σὲ τὸ σους μπελάδες μιὰ ὀλάκερη αιώτοκρατορία: μὲ τὰ ρεσάλτα (*) ποὺ κάνει στὰ τουρκικὰ καράβια; Δὲ μπορεῖ νὰ τὸ χωρέσῃ τὸ μυαλό του.

— Μικρὸς “ μικρὸς βγῆκες, ώρὲ γκιαούρ, στὸ κούρσος;

— Εἶναι πιτσιρίκος μὰ τὸ λέει ἡ καρδιά του, ἀφεντικό, μπαίνει πάλι στὴ μέση ὁ Στραπάτσος. Μὴ τὸν βλέπεις ἔτσι.

— ‘Ο ‘Αλγερινὸς ὅμως δὲν τὸν προσέχει.

— Καὶ δέρεις, ώρέ, τί σὲ περιμένει τώρα;

— Ξέρω. “Ο, τι θὰ περίμενε ἐσένα ἀν ἔπεφτες στὰ χέρια μου, ἀπαντάει ἄφοβα τὸ παιδί.

— Τὶ θὰ μούκανες ἐμένα, ώρὲ Νικήτα, ρωτάει τώρα χαμογελώντας ὁ ‘Αντράχ - ‘Εριμ, ἀν ἔπεφτα στὰ χέρια σου;

— Θὰ σὲ κρεμοῦσα στὸ μπαστοῦνι τοῦ φλόκου νὰ σ' ἔχω γιὰ φιγκύρα στὰ ταξίδια μου.

(*) Ἐπιδρομές

— Καὶ γιατί, ὡρὲ γκιασύρ,
θὰ μὲ κρεμούσες;

— Γιατί βοηθᾶς τοὺς ἔχθρούς τῆς πατρίδας μου. Γί' αὐτό, καπετάνιο, θὰ σὲ κρεμούσα...

‘Ο ‘Αλγερινὸς νοιώθει τώρα μιὰ παράξενη συγκίνησι. Τοῦ ἀρέσει νὰ μιλάνε ἔτσι. Μονάχα τ' ἀληθινὰ παλληκάρια μιλάνε μ' αὐτὸ τὸν τρόπο.

— “Ἄϊντε, ὡρέ, χαλάλι σου!, λέει. Δὲν θὰ σὲ κρεμάσω. Θὰ σὲ πάρα μαζί μου σκλάδω νὰ δουλεύῃς στὰ κουπιά. Ἐκεῖ κάτω στὸ ‘Αλτζιζάιρ, στὸ Μαγκρέμπ-έλ-Ούστ, ἔχει γίνει πολὺ κουβέντα γιὰ σένα καὶ θὰ εύχαριστηθοῦνε πολὺ νὰ σὲ καιμαρώσουνε. ‘Αϊντε, πάρτε τον καὶ περάστε του τὶς ἀλυσίδες στὰ ἀστραγάλια...

‘Ο Νικήτας διώρει σαλεύει.

— Δὲν ἄκουσες, ὡρέ, τί εἶπο; ρωτάει ὁ ‘Αλγερινός.

— “Άκυσα, λέει τὸ παιδί. Μὰ θέλω νὰ σὲ ρωτήσω κάτι πρὶν μὲ πάρουνε.

— “Αϊντε, ρώτησε!

— Τὸν σύντροφό μου τί θὰ τὸν κάνης;

— Αὐτὸ δὰ τὸ ξέρεις. Θὰ τὸν κρεμάσω...

‘Ο Στραπάτσος ποὺ ἀκούει τὴν καταδίκη του, ύψωνει τὰ μάτια πρὸς τὸ ταβάνι τῆς καμπίνας καὶ ἀρχίζει κατὰ τὴ συνήθειά του νὰ φέλνει, κάπως χσμηλόφωνα διώρει αὐτὴ τὴ φορά:

— Αἰώνια αὐτοῦ ἡ μνήμη, αἰώνια αὐτοῦ ἡ μνήμη... Με-

τὰ τῶν ἀγγέλων...

— Σκασμός, ὡρὲ γκιασύρ! ἀνριεύει ὁ κουρσάρος.

— “Αφηγέ με νῷ ψάλω, καπετάνιο, νὰ μὴν πάω ἀψαλτός, παραπονεύεται ὁ Κεφαλλωνίτης. Δὲν πειράζω κανένα ποὺ φέλνω.

— Λοιπὸν τί θέλεις, ὡρὲ Νικήτα, νὰ μοῦ πῆς; ρωτάει ὁ ‘Αλγερίνος.

— Θέλω νὰ σου πῶ, καπετάνιο, πῶς ἀν κρεμάσης τὸ σύντροφό μου θέλω νὰ κρεμάσης καὶ μένα μαζί... Διοφορε τικὰ χάρασέ του τὴ ζωὴ ὅπως θὰ στὴ χαρίσω κι' ἐγὼ ἀν πέσης κομμιὰ φερὰ στὰ χέρια μου.

‘Ο ‘Αυτράχ - Έριμ ξαφνιάζεται:

— Τόσῳ τὸν ἀγαπᾶς ὡρὲ αὐτὸ τὸν ἀσκημούρη κοιλαρά;

— “Α! “Ολα κι' ὅλα!, μπαίνει στὴ μέση ὁ Στραπάτσος. Εἴπομε νὰ μὲ κρεμάσης, ἀφετικό, ἀλλὰ ὅχι, καὶ νὰ μὲ λέει ἀσκημούρη! Στὴν Κεφαλωνιὰ σφαχτήκανε ἐφτά γυναικες ἀναμεταξύ τους γιὰ τὴν διμερφίᾳ μου ποιά νὰ μὲ πρωτοπάρῃ ὅταν δήλωσα πῶς θέλω νὰ παυτρεύ τῷ. Μὴ μοῦ μπαίνεις λοιπὸν στὸ ρουθώνι καὶ τὰ χαλάσοιμε!

‘Ο ‘Αλγερινὸς δὲν ξέρει ἀν πρέπει νὰ γελάσῃ ἢ νὰ θυμώσῃ. Άνασηκώνει μονάχα τοὺς δώμωνες.

— “Αϊντε λοιπόν, ἀς σου γίνη αὐτὸ τὸ χατῆρι, ὡρὲ Νικήτα! Τοῦ χαρίζω καὶ τοῦ

συντρόφου σου τὴν ζωήν... Χαλάλι σου!

Καὶ γυρίζοντας στοὺς ναύτες ποὺ περιμένουν.

— Πάρτε τους, ώρέ, καὶ τοὺς δυὸς καὶ βάλτε τους παρέα μὲ τὶς ἀλυσίδες νὰ δουλέψουν στὰ κουπιὰ ὅσο νὰ φτάσουμε στὸ Μαγκρέμπ-έλ Οὔστ...

ΣΚΛΑΒΟΠΑΖΑΡΟ

ΔΕΚΑ πέντε μέρες ἀργότερα, τὸ καράβι τοῦ Ἀντράχ - Ἐρίμ μπαίνει σὲ ἀλγερίνικο λιμάνι. Σ' αὐτές τὶς δυὸς ἔβδομάδες ὁ Νικήτας κι' ὁ Στραπάτσος, δε μένοι μὲ ἀλυσίδες ἀπ' τὸν ἀστράγαλο, δουλεύουν στὰ κουπιά μαζὶ μὲ ἄλλους σκλάβους (*). Εἶναι μιὰ δουλειὰ σκληρὴ καὶ ἀτάνθρωπη. Νύχτα καὶ μέρα στοὺς μπτάγκους μέσα στὴ βρώμα καὶ κάτω ἀπὸ τὸν βούρδουλα ἐνὸς γιγαντόσωμου ἀράπη, δουλεύουν χωρὶς ἀνάστα. "Εἴνα μαύρο νεροζοῦμι ἀπὸ ὅσπρια καὶ σκουλικιασμένο παξιμάδι εἶναι τὸ φαγητό τους. Τὸ νερὸ τοὺς τὸ μοιράζουν μὲ τὸ σταγονόμετρο. Ἀξύριστοι, χλωμοί, βρώμικοι, κουρελιασμένοι καὶ ἀπλυτοί, μοιάζουν περισσότερο μὲ φαντάσματα που κινοῦνται στὴν κόλασι παρὰ μὲ ἀνθρώπινα ὄντα. Τὸ Ἐλληνόπουλο —τρομάζει κανεὶς ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν Νική-

τα 'Αστρακάρη κάτω ἀπ' τὰ κουρέλια ποὺ ἀπόμειναν ἀπ' τὰ ροῦχα του — ὡς τόσο δὲ χάνει τὸ κουράγιο του. Καὶ τὸ κουράγιο αὐτὸ προσπαθεῖ νὰ τὸ μεταδώσῃ καὶ στοὺς ὄλλους σκλάβους, ποὺ οἱ περισσότεροι εἰναι "Ἐλληνες ἀπὸ ὑδραϊκα καὶ ἐμπορικά καράβια. "Αδικα γαβγίζει καὶ κουνάει ἀπειλητικὰ τὸ βούρδουλα ὁ ἀράπτακας, ὁ Χασάν.

— Βούλωσε τὸ στόμα σου, ώρὲ γκιασύρ!, τοῦ φωνάζει κάθε τόσο.

— Νὰ μοῦ θυμηθῆς, Χασάν, σὰν φτάσουμε στὴ στεριά νὰ σὲ δείρω!, τὸν κοροϊδεύει τὸ παιδί.

"Ο ἀράπης ἀφρίζει καὶ κατεβάζει τὸ βούρδουλα στὴν ράχη τοῦ Νικήτα. "Ομως ἐκεῖνος δὲν σταματάει. Κανεὶς μαρφασμὸς ποὺ νὰ δείχνη τὸν πόνο του. Μονάχα γελάει.

— Κράτησε τ' ὄνομά μου, Χασάν, καλά στὸ κλούδιο μυαλό σου. Μὲ λένε 'Αστρακάη καὶ πολὺ σύντομα θὰ σοῦ ἐπιστρέψω διπλές καὶ τρίδιπλες τὶς καμτσικίες ποὺ μοῦ δίνεις.

Αὐτὴ ἡ ἀντρείκια στάσι ἐνὸς ἀμούστακου παιδιοῦ δυναμώνει τὶς φοβισμένες καρδιές τῶν ὄλλων σκλάβων καὶ τοὺς δίνει κουράγιο. "Έχουν ξεχωρίσει τώρα πώς ἀναμεσά τους βοίσκεται ἔνας "Ἐλληνας ποὺ εἶναι γεννημένος γιὰ ἀσχηγός καὶ ἀρχίζουν τὰ σιγοιμιλή ματα. Σιγά - σιγά μέσα στὶς ψυχές ζωντανεύει ἡ συσμένη ἐλπίδα.

(*) Πολλὰ καράβια τὴν ἐποχὴν ἔκτὸς ἀπὸ τὰ πεντακάρια εἶναι καὶ κωπηλάτες. Στὴ δουλειὰ αὐτὴ δουλεύουν οἱ αἰχμάλωτοι τῶν κουρσάρων.

— 'Ο Θεός θὰ τὰ φέρη βολικά, λεβέντες!, φωνάζει κάθε τόσο ό Στραπάτσος. Σφαίρα είναι καὶ γυρίζει... 'Αγάντα νὰ πατήσουμε σὲ στεργά.

"Οιμως, ὅταν μάτερα· ἀπὸ δεκαπέντε μέρες φτάνουν στὸ Σιντί - Φερούτς καὶ μπαίνουν στὸ λιμάνι, τὰ πράγματα γίνονται πιὸ ἄσχημα γιὰ τοὺς δύο "Ελληνες. "Ο Ἀντράχ - Ερίμ τους ξεχωρίζει ἀπὸ τοὺς ἄλλους σκλάβους καὶ τοὺς στέλνει στὸν Γκεῦ Μάρντ τὸν αἰμοδόρο σουλτάνο τοῦ 'Αλγερίου.

— 'Ο Βασιλῆς θέλει νὰ καμαρώσῃ, ὡρὲ γκιασούρηδες, τὰ μούτρα σας καὶ νὰ γνωρίσῃ αὐτοὺς ποὺ κάψουν τὴν κορδέτα, τοὺς λέει. 'Εγὼ δὲν σᾶς κρέμαστα. Μὰ μὲ τὸν Γκεῦ Μάρντ δὲ θὰ περάσετε καλά...

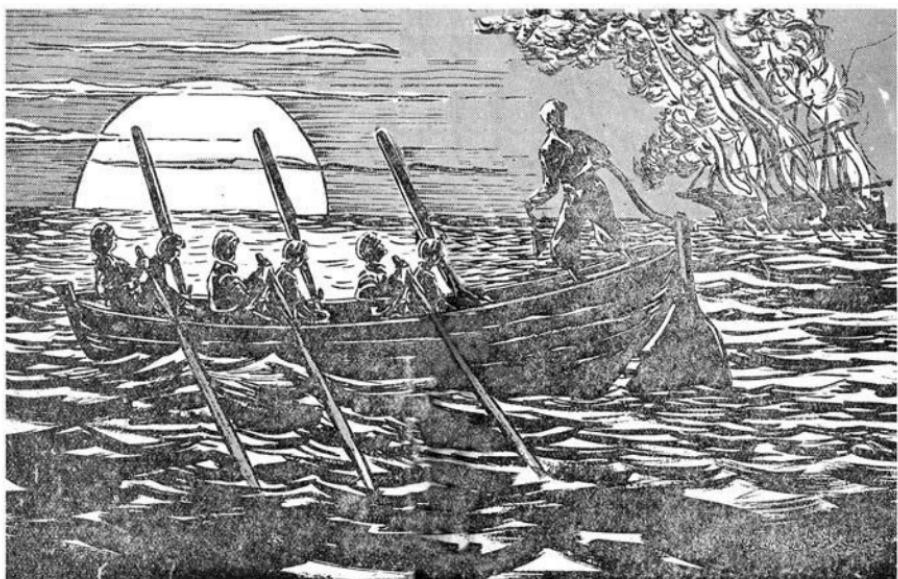
Μιὰ συνοδεία ἀπὸ κουρσούς ὥπλισμένους ὡς τὰ δέντια διασχίζει σὲ λίγο τὰ στενοσόκακα τῆς πρωτεύουσας τῶν πειρατῶν κι' ἀνάμεσα τους βαδίζουν ὑπερήφανα ὁ Νικήτας κι' ό Στραπάτσος. Στους δρόμους οἱ δώραπάδες, στέκουν καὶ τοὺς κυττάζουν παραξενεμένοι, γιατὶ ὡς τώρα ὅσους φέρνουν σ' αὐτὰ τὰ μέρη ἔχουν σκυμμένο κεφάλι καὶ βλέμμα γεμάτο φόβο καὶ τρόμο. 'Ο καθένας ξέρει τί τὸν πεօιμένει. "Ενα ἀπ' τὰ τρία: 'Η κρεμάλα, τὰ τσιγκέλια ἢ τὸ παζάρι μὲ τοὺς σκλάβους. Αὐτοὶ ἐδῶ ἄμως οἱ "Ελληνες, ό ἀντρας καὶ τὸ παιδί, δὲν μοιάζουν νὰ λογαριάζουν τὴ ζωή τους. Τὸ 'Ελληνόπου-

λο κυττάζει γύρω του ἀδιάφορα, μὰ μέσα στὸ μυαλό του σημαδεύει τὸ κάθε τι ποὺ μπορεῖ ἀργότερα νὰ τοῦ χρησιμεύσῃ. Στὸ νοῦ του ὑπάρχει πάντα τὸ σχέδιο ν' ἀποδράσῃ. Θὰ προτιμήσῃ νὰ σκοτωθῇ παρὰ νὰ μείνῃ σκλάβος στὰ χέρια τῶν 'Αλγερίων.

Καθώς περισσοῦν ἀπὸ τὸ σκλαβοπάζαρο, σκύδει σὰ νὰ δέχεται στὴν καρδιὰ μιὰ μαχαιριά. Οἱ κουρσάροι ποὺ τοὺς συνοδεύουν σταματοῦν νὰ χαζέψουν καὶ τὸ παιδί κι' ὁ Κεφαλλωίτης σύντροφός του παρακελουθοῦν τὸ φοβερὸ θέαμα. Κοπέλλες σὰν τὰ κρῦνα νερά, παιδιά καὶ γεροδε μένοι ἔφηδοι, καθισμένοι κατάχαιμα στὸ χῶμα, ἀκούνε τὶς τιμές καὶ τὰ παζαρέματα που γίνονται γι' αὐτούς.

Πολλὲς ἀπ' αὐτὲς τὶς κοπέλλες καὶ πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς νέους εἶναι σίγουρα "Ελληνες, ποὺ αίχμαλωτίστηκαν ἀπ' τὶς καταδρομὲς ποὺ κάνουν κάθε τόσο οἱ κουρσάροι στὰ ἐλληνικὰ νησιά. Οἱ ἄλλοι εἶναι 'Ιταλοί καὶ Σπανιόλοι, γιατὶ καὶ σὲ σπανιόλικες καὶ ιταλικὲς παραλιακὲς πολιτεῖες κάνουν τὸν τελευταῖο καιρὸν ξαφνικὲς ἐπιθέσεις οἱ 'Αλγερίνοι.

— Ραγίζεται ή ψυχή μου!, λέει ό Στραπάτσος κι' ἀναστενάζει. Όλα αὐτὰ τὰ κορίτσια θὰ καταλήξουν σίγουρα σὲ χαρέμια βρωμοφρατάδων κι' οἱ δικοί τους στὴν 'Ελλάδα μαυροφορεμένοι θὰ καρτεροῦν μάταια τὸ γυρισμό τους.

Φλόγες ἄρχισαν νά καταβροχθίζει μέσα στή νύχτα στήν ἀλγερίνικη κορβέττα!

Τὸ παιδὶ ἀνασηκώνει τοὺς ὕμους.

— Δὲν ξέρεις καμμιὰ φορά, Γεράσιμε, τί γίνεται! Ολα αὐτὰ ποὺ βλέπεις ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλη μποροῦν νὰ πάρουν μιὰν ἀνάποδη βόλτα κι' οἱ σκλάβοι νὰ γίνουν ἐλεύθεροι κι' αὐτοὶ ποὺ τοὺς βασανίζουν τώρα νὰ γίνουν σκλάβοι!

Οἱ κουρσάροι δημως βαρέθηκαν νὰ χαζεύουν καὶ τοὺς σπρώχουν.

— Αἴντετε, ώρε ρουμί, προχωρᾶτε!

“Υστερα ἀπὸ λίγο ὁ Στραπάτος γουρλώνει τὰ μάτια. Εἶχουν προχωρήσει κάμποσο καὶ, καθὼς στρίβουν σὲ κάποια γωνία, βρίσκονται σὲ θιά ἀνοιχτὴ πλατεῖα. Στὸν ἀνοιχτὸν αὐτὸν χῶρο βρίσκονται στιβαγμένες ἡ μιὰ πλαϊ στὴν ἄλλη πλήθος ἀπὸ καμπάνες μεγάλες καὶ μικρές ἀπὸ μπροῦτζο καὶ σίδερο.

— Δὲν πιστεύω ν' ἀρχίζουν νε τώρα νὰ χτίζουνε κι' ἐκκλησίες οἱ κουρσάροι! λέει. Τὶ τὶς χρειάζονται τάχα τόσες καμπάνες;

“Ἐνας κουρσάρος ποὺ τὸν ἀκούει: χαμογελάει.

— Κουτός πολὺ φαίνεσαι, ώρε γκιασύρ! Δὲν τὸ κατάλα βες;

— “Οχι. Δὲν τὸ κατάλαβα.

— Τούτες οἱ καμπάνες θὰ χυθοῦν καὶ θὰ γίνουν κανόνια γιὰ τὰ καράβια μας. Τὸ τελευταῖο ρεσάλτο ποὺ κάνωμε ήταν στὰ μόναστήρια καὶ στὶς ἐκκλησίες τοῦ “Αγιου” Ορούς κατὰ πῶς τὸ λέτε ἔσεῖς. Μα-

ζέψωμε κάμποσο χρυσάφι, μὰ ξεκρεμάσαμε καὶ τὶς καμπάνες γιατὶ χρειάζονται. Οἱ ἐκκλησίες σας τὶ νὰ τὶς κάνουν; Μπορείτε νὰ περάσετε καὶ χωρὶς καμπαναριά...

“Ολοι γειλάνε. Μονάχα ὁ Στραπάτος κατσουφιάζει καὶ τὸ παιδὶ σφίγγει τὰ δόντια.

— Κάποτε θὰ τὰ πληρώσετε ὅλα αὐτὰ καὶ ἀκριβὰ μάλιστα!, ψιθυρίζει.

ΣΤΟΝ ΤΑΡΣΑΝΑ

O ΓΚΕ·Υ· MAPNT, ὁ σουλτάνος τῶν κουρσάρων, εἶναι ἔνα αἷμο δόρο θηρίο ποὺ δὲν ξέρει τί θὰ πῆ οἰκτος. Δὲν ἔχει πολλὰ λόγια.

— Θὰ σᾶς κάψω καὶ τοὺς δυὸς ζωντανούς, μω ρὲς ρουμί! τοὺς λέει. Μὰ τοῦτο δὲ θὰ γίνη ἀμέσιας. “Υστερα ἀπὸ δύο φεγγάρια, θὰ σᾶς καμπάρων νὰ ψηνόσαστε, ὅπως ψηθήκανε τρακόσσι ἀπ' τοὺς δικούς μου μὲ τὸ μπουρλότο σας. Πρὶν ἀπ' αὐτὸ δημως, θὰ σᾶς κάνω νὰ ρέψετε!

— Γιατὶ δὲν μᾶς ψίνεις ἀμέσως, πολυχρονιμένες σουλτάνε μου, λέει κλαψάρικα ὁ Στραπάτος. “Αν ρέψωμε περισσότερο, θὰ γίνουμε σᾶν τοὺς τσίρους καὶ δὲν θὰ ψηνόμαστε.

— Σκασμός, ώρε γκιασύρ, γιατὶ σού παίρνω τὴν κεφάλα!

— Πάρτηνε, ἀφεντικό μου, νὰ ἡσυχάσουμε!, τὸν κορούδευει ὁ κοντόχοντρος Κεφαλ-

λωνίτης. Καὶ ποὺ τὴν ἔχω τί μου χρειάζεται; Θέλει σπάσι μοὶ ἡ ἀτιμη, ἀφοῦ μὲ μπέρδεψε σὲ τέτοιες φασαρίες. Καλὰ ἡμουνα ψάλτης στὸ Ληξούρι. Τί ἥθελα νὰ γίνω Θαλασσινός;

— Θὰ ρέψετε λοιπὸν πρώτα κι' ὑστερα θὰ σᾶς βάλω, συνεχίζει αὐτὸς χωρὶς νὰ προσέξῃ τὴ διακοπή, στὰ κάρβου να! "Οσο νὰ τελειώσουν τὰ διυδ φεγγάρια θὰ δουλέψετε στὸν ταρσανά (*). Θὰ κουβαλάτε τὰ ξύλα γιὰ τὰ καινούργια καράβια ποὺ φτειάχνουμε καὶ κάθε βράδυ, ὕστερα ἀτὸ τὴ δουλειά, θὰ τρώτε πρὶν ἀπ' τὸ φαΐ σας γιὰ δρεχτικὸ ἐκατὸ δουρδουλιὲς ὃ καθένας! "Υστερα διέπουμε.

Τὸ παιδὶ δὲ μιλάει. Μιὰ δυνατὴ λύσσα πνίγει τὸν Νικῆτα Ἀστρακάρη. "Αν ἦταν στὸ χέρι του, θὰ ριχνόταν ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸν δῆμιο, ποὺ φοράει μεταξωτὰ σαλβάρια καὶ ἀτλαζωτὸ σαρίκι, καὶ θὰ τὸν σπάραζε μὲ τὰ δόντια του. Μὰ δὲ μπορεῖ νὰ κινηθῇ. Εἶναι δεμένος καὶ γύρω του στέκουν ἔτοιμοι, μὲ γυμνά χατζάρια, νὰ τὸν ξεκοιλιάσουν οἱ κουρσάροι.

— Σ' ἀρέσει, ὡρὲ Ἀστρακάρη ἡ τιμωρία ποὺ διάλεξα; ρωτάει ὁ Σουλτάνος καίνοντας ἔνσιν ἀπαίσιο μορφασμὸ καθὼς προσπαθῇ νὰ χαμογελάσῃ. Μὴ μου πῆς πως δὲ σκέφτηκα ἔξυπνα!

— "Αν καταφέρω καὶ ξεφύγω ἀπ' τὰ χέρια σου, νὰ τὸ

θυμᾶσαι αὐτὸ ποὺ εἴπεις, τοῦ λέει σοθιαρὰ τὸ παιδί. Τὴν ἴδια τιμωρία θὰ διαλέξω καὶ γιὰ σένα...

— Πάρτε τους, ὡρέ, γιὰ τὸν κερεστὲ (*)!, ούρλιάζει θυμωμένος ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀτάντησι ὁ Γκεύ Μάρντ. Πάρτε τους καὶ ἀρχίστε τους ἀπὸ τούτη τὴν ὥρα τὶς βουρδουλιές!

Οἱ δυὸ "Ελληνες ὅδηγοῦνται μὲ ἄγριο τρόπο ἔξω ἀπὸ τὸ φρούριο τοῦ Μάρντ καὶ μὲ σπρωχιές καὶ κλωτσιές τοὺς πηγαίνουν σ' ἔνα σιδεράδικο. Ἐδῶ τοὺς περνάνε χοντροὺς σιδερένιους χαλκάδες οτὸ ἀριστερὸ πόδι. "Υστερα στὸν κάθε χαλκὰ στερεώνουν καὶ μιὰ ἀλυσίδα δυὸ ὄργιες πάνω κάτω ποὺ στὴν ἄλλη τῆς ἄκρη ἔχει μιὰ σιδερένια μπάλα ποὺ ζυγίζει πάνω ἀπὸ δέκα ὀκάδες.

— Τώρα εἰσάστε ἐν τάξει, γκιασούρηδες!, τοὺς λένε. Καὶ ἀργότερα Μπισμίλλα... μπισμίλλα (*).

Γιὰ νὰ περπατήσουν τώρα εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ σηκώνουν τὴν μπάλα μαζὶ μὲ τὴν ἀλυσίδα καὶ νὰ τὴν κρατοῦντε στὸ χέρι. Γιὰ νὰ τρέξουν δὲ γίνεται λόγος. Εἶναι ἀδύνατο νὰ σαλέψουν μὲ τέτοιο βόιρος στὸ πόδι.

— Αὐτὸ εἶναι μπλέξιμο!, γκρινιάζει ὁ Στραπάτσος. Τώρα μάλιστα!

— Μὴ χάνεις τὸ κουράγιο σου, Γεράσιμε!, τὸν παρηγο-

(*) Ναυπηγείο.

(*) Ναυπηγήσιμος ξυλεία,

(*) "Εχει ὁ Θεός...

ρεῖ τὸ παιδὶ ποὺ τὰ δέχεται
ὅλα ψύχραιμα. Δὲν ὄκουσες
τί εἴπανε λίγες στιγμές πιὸ
ποιν; "Έχει ὁ Θεός καὶ γιὰ
μᾶς..."

Τὸ βράδυ δέχονται τὸ πρῶ
το «ἀρεχτικό». 'Εκατὸ βουρ-
δουλίες ὁ καθένας. 'Ο Νική-
τας ὑποφέρει ἀμίλητος στωϊ-
κὰ τὴν τύχη του. 'Ο Στραπά-
τος ὅμως δὲν σταματάει τὴν
γκρίνια καθώς δὲ βούρδουλας
τοῦ δρόγωνει τὴν ράχη.

— "Ἐνας - ἐνας, ρὲ παιδιά,
φωνάζει. "Όχι ὅλι μαζί, νὰ
βούσκουμε καὶ λογαριασμό!
Δὲν ἔνων νὰ φάω ωὗτε μιὰ
βουρδουλιά παρὰ πάνω... Θὰ
διομαρτυρηθῶ στὸ Σουλτά-
νο!"

Τὸ πρωΐ ἀρχίζουν τὰ κατα
ναγκαστικὰ ἔργα. Μπερδεύον
ται μὲ τοὺς ὄλλους σκλάβους,
ποὺ ἔχουν, ὅπως κι' αὐτοί,
χαλκάδες καὶ ὀλυσίδες στὰ
πόδια. Κουβαλάνε κερεστέ,
γιὰ τὰ καράνια ποὺ ναυπη-
γοῦνται. Μὲ τὸ δεξιὸ χέρι
στερεώνουν στὸν δεξιὸ ὅμο
τὸ φορτίο καὶ στὸ ἀριστερὸ
κρατάνε τὴ σιδερένια μπάλα
γιὰ νὰ μη σέρνεται καὶ νὰ
μποροῦν νὰ βαδίζουν. Εἶναι ἔ-
να φοβερὸ μαρτύριο. 'Ο δρ-
γουτζίνος(*) τοὺς ἀκολουθεῖ.
Δὲν ἐπιτρέπεται καθιυτέρησι.
'Ο βούρδουλας σηκώνεται καὶ
πέφτει στὴ ράχη του μὲ ἀφάν
ταστη λύσσα. Πρέπει νὰ περ-
πατοῦν ἔτσι φερτωμένοι ἔξη
πάνω - κάτω χιλιόμετρα. Τό-
ση εἶναι ἡ ἀπόσταση ποὺ χω-

ρίζει τὸν ταρσανὰ ἀπὸ τὸ μέ-
ρος ὅπου βρίσκονται τὰ ξύ-
λα. Καὶ τὸν δρόμο αὐτὸ τὸν
κάνουν δυὸ καὶ τρεῖς φορές
τὴν ἡμέρα κάτω ἀπὸ ἔναν ἥ-
λιο ποὺ τασουρευφλίζει καὶ ζε-
ματάει.

Αὐτὸ τὸ μαρτύριο ὅμως
δὲν εἶναι νὰ κρατήσῃ γιὰ πο-
λύ. Οἱ περισσότεροι σκλάβοι
εἶναι ναυτικοί, αἰχμάλωτοι ἀ-
πὸ ρεσάλτα ποὺ κάναν στὰ
κοράνια τους οἱ κουρσάροι,
κι' ἔχουν λαγτοιχήσει τὸν κα-
θαρὸ ἀέρα τῆς θάλασσας καὶ
τὸ ἀναγκαῖο πέλαγος.

— Εἴμαστε Γραικοὶ οἱ πιὸ
πιολλοί, λέει ὁ Ἀστρακάρης,
κι' ὅλοι ὀνειρευόμαστε τὴ λε-
τεριά. Εἶναι ντρεπτὴ νὰ ψωφή-
σουμε στὰ χέρια τῶν ἀραπά-
δων μὲ ἀλυσίδες στὰ πόδια.
Κάτι πρέπει νὰ κάνουμε.

"Ολοι εἶναι σύμφωνοι. Σὲ
καινέναν δὲν ἀρέσει νὰ πεθάνη
σκλάβος.

— 'Αφῆτε σὲ μένα τὴ δου-
λειά, λέει τὸ πατίδι.

— "Ο,τι μᾶς πῆς θὰ κάνου
με..."

Καὶ ἀπὸ τούτη τὴ μύχτα
ἀρχίζει νὰ βάζῃ μπροστὰ τὸ
σχέδιο, ἔνα τολμηρὸ καὶ ἀ-
πίθανο, ποὺ, ἀν ἀποτύχη, θὰ
φέρῃ ὅλους στὸν πιὸ φριχτὸ
θάτιστο...

ΑΝΤΑΡΣΙΑ

H ΟΜΑΔΑ τοὺς εἶναι εἴ-
κοσι τὸ ὅλον ἄνθρω-
ποι. Κάποιο μεσημέ-
ρο, μεταφέρονται ἔναν μακρὺ
κορμὸ δέντρου ποὺ ζυγίζει πά-
νω ἀπὸ ἑπτακόσιες ὀκάδες.

(*) 'Ο δράπτης φύλακας μὲ τὸ
βούρδουλα,

Τὸ παίρνουν ἀπὸ τὸ δάσος, ποὺ βρίσκεται ἔξω ἀπ' τὴν κουρσάρικη πολιτεία, γιὰ νὰ τὸ πάνε στὸν ταρσανᾶ νὰ τὸ πελεκήσουν νὰ τὸ κάνουν πλωρὴ ἄλιμπουρο μιᾶς γαιλέρας ποὺ ἐτοιμάζουν. Οἱ σκλάδοι στὴ σειρὰ ὁ ἔνας πίσω ἀπὸ τὸν ἄλλο σηκώνουν στὸ δεξιὸ δῶμα τὸ μακρὺ αὐτὸ ξύλο καὶ στὸ ἀριστερὸ χέρι· κρατοῦν τὴ σιδερένια μπάλα μὲ τὴν ἀλυσίδα ποὺ εἶναι δεμένη στὸ ποδὶ τους. Μὲ τὸ βασὺ αὐτὸ φορτίο βαδίζουν μέσα στὴ κάψα τοῦ μεσημεριοῦ.

Τεῦς συνοδεύουν τρεῖς ἀρά πόδες, ὥπλισμένοι μὲ χατζάρες καὶ πιστόλες, καὶ κρατοῦν στὸ χέρι ἀπὸ ἔνα βούρδουλα. "Ἔχουν βγῆ ἀπ' τὸ δάσος κάμποσην ὡρα καὶ τώρα βαδίζουν πατῶντας ξυπόλητοι στὴν καφτὴ ὅμιο ποὺ τοὺς τσουρουφλίζει τὶς πατοῦσες. Ξαφνικά, ἔνας ἀπὸ τοὺς σκλάδους γονατίζει. Δὲ μπορεῖ νὰ προχωρήσῃ πιά. Δὲν ἀντέχει καὶ πέφτει. "Ἐνας ἀπὸ τοὺς δργουτζίνους τρέχει κοντά του καὶ οὐρλιάζει σὰ λυσσασμένο σκυλί.

— Σήκω, ὠρὲ τεμπέλαρε ρουμί!, τοῦ λέει.

— "Ἀφόσει μὲ δυὸ λεπτὰ νὰ ξαποστάσω, παρασκαλάει ὁ χριστιανός. Δὲν ἀντέχω περισσότερο.

"Ο 'Αλγερίνος ὅμως δὲν παίρνει ἀπὸ παρακάλια. Σηκώνει τὸ καιματούρικι· καὶ ἀρχίζει νὰ τὸν χτυπάει. 'Ο ἄνθρωπος βογγύζει καὶ σπαράζει στὸ χῶμα.

— Γιά τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ!,

παρακαλάει. Λυπήσου με!

'Ο Νικήτας βρίσκεται μερικὰ βήματα πιὰ πίσω. "Ολη ἡ συνοδεία στοιματάει στὸ ἔρη" μι αύτὸ μέρος. Τὸ 'Ελληνόπουλο ἀλλάζει μερικὲς ματιὲς μεγάτες νόημα μὲ τοὺς ἄλλους. Τὸ αἷμα ἔχει φουντώσει μέσα του καὶ τὰ μάτια του πετοῦν ἀστραπές. "Ομως συγκρατέται. Τὸ σχέδιο προβλέπει ὑστερα ἀπὸ δυὸ μέρες.

— Μὴ τὸν παιδεύης, λέει μὲ γλυκὸ τρόπο στὸν ὄργουτζίνο. Δὲν τὸν βλέπεις πώς δὲ μπορεῖ νὰ σηκωθῇ; "Αν τὸν ἀφήσῃς λίγα λεπτὰ νὰ πάρῃ ἀνάσσα, θὰ ἀρχίσῃ νὰ περπατάει...

"Εκείνος τοῦ ρίχνει μιὰ ἄγρια ματιὰ καὶ καταφέρνει ἔνα καινούργιο χτύπημα στὸν πεσμένο ὄνθρωπο. Τουτόχρονα, ὁ ἔνας ἀπὸ τοὺς δυὸ ἄλλους 'Αλγερίνους, ποὺ ἔχει ἀκούσει τὰ λόγια τοῦ Νικήτα τρέχει κουνώντας ἀπειλητικὰ τὸ βούρδουλα πρὸς τὸ μέρος του.

— Γιατὶ μπερδεύεσαι, ὠρὲ ραγιά, σὲ ξένες δουλειές; τὸν ρωτάει σύγρια.

— Δὲ μπερδεύουμαι, ἀποκρίνεται τὸ παιδὶ προσπαθῶντας νὰ κρατήσῃ τὸ θυμό του. Τὸν παρακάλεσα μονάχα.

— Σκύλε χριστιανέ!, ούρλιάζει ὁ ἀράπης. Νὰ γιὰ νὰ μιάθης νὰ μὴν παρακαλᾶς!

Καὶ σηκώνει τὸν βούρδουλα καὶ τὸν κατεβάζει στὸ κεφάλι του. 'Ο πόνος εἶναι φοβερός, "Οχι! Δὲν μπορεῖ, δὲν ἔπιτρέπεται νὰ κρατήσῃ πε-

ρισσότερο τὸ μαρτύριο αὐτό. Ἀφήνει τὸ ξύλο ποὺ εἶναι φορτωμένο στὸν ώμο του σκύβει καὶ τινάζεται πλάγια. Τὸ χέρι του διαγράφει· ἔνα ταχὺ τὸ ξύ στὸν ἀέρα καὶ ἡ γοσθιά του πέφτει σὰ βράχος στὸ μούτρο τοῦ ἀράπη. Μονομιάς, πρὶν αὐτὸς προφτάσῃ νὰ συνέλθῃ, ρίχνεται ἀπάνω του σὰν σίφουνας. 'Ο Ἀλγερίνος κλονίζεται βλαστημώντας καὶ πέφτει ἀνάσκελα. Τὴν ἐπόμενη στιγμὴ τὸ γόνατο τοῦ παιδιοῦ καρφώνεται στὸ στομάχι του καὶ τὸ ἀριστερὸ του χέρι ποὺ κρατάει τὰ σιδερένια μπάλα μὲ τὶς ἀλυσίδες ζυγιάζεται πάνω ἀπ' τὸ κρανίο του. Τὰ δάχτυλά του ἐλευθερώνουν τὴν μπάλα καὶ τὸ βαρὺ σίδερο βροντάει στὸ κεφάλι τοῦ δργούτζινου καὶ τὸ τσακίζει. Ταυτόχρονα, ἀράπζει τὸ πιστόλι ποὺ ἔχει ὁ ἀράπης στὴ μέση του, περνάει τὸ δάχτυλο στὴ σκανδάλη κι' ἀνασηκάνει τὸ κεφάλι. Οἱ δυὸ ἄλλοι Ἀλγερίνοι, ποὺ μόλις ἔχουν συνέλθη ἀπὸ τὴν ἔκπληξι μὲ τὴν ξαφνικὴ αὐτὴ ἐπίθεσι, τρέχουν βλαστημώντας μὲ τὰ σπαθιὰ στὸ χέρι πρὸς τὸ μέρος του.

'Ο ἔνας δῆμος παίρνει μιὰ τούμπα ἀπότομη καὶ μένει στὴ μέση τοῦ δρόμου. 'Ο Στρατάτος καθὼς περνάει δίπλα του τεντώνει τὸ πόδι, τοῦ βάζει τρικλοποδιὰ καὶ τὸν ἀνατρέπει. Σχεδὸν ἀμέσως ρίχνεται ἀπάνω του. 'Ο κοντόχοντρος Κεφαλλωνίτης, μὲ μιὰν ἀφάνταστη ταχύτητα, τι

νάζει τὸ βαρὺ κορμί του πρὸς τὰ ἐμπρός καί, πρὶν ἐκείνος τιροφτάσῃ νὰ σηκωθῇ, ὀρπάζει τὸ γιαταγάνι του στὸ δεξιό του χέρι — μὲ τὸ ἀριστερὸ κρατεῖ τὴ σιδερένια μπάλα — καὶ τοῦ συντρίβει τὸ κεφάλι.

— Δεῦτε λάβετε τελευταῖς ἀσπασμόν! Αἰώνια αὐτοῦ ἡ μνήμη...

'Η ψωλμωδία δῆμως αὐτὴ σκεπάζεται ἀπὸ δυὸ βαρειὲς ἐκπυρσοκροτήσεις. 'Ο Νικήτας πιέζει τὴ σκανδάλη καὶ τρίτος Ἀλγερίνος, ποὺ ἔρχεται κατ' ἀπάνω του, δέχεται δυὸ καφτὰ μολύβια στὸ κρανίο.

— Νὰ τὸν ψάλω κι' αὐτὸν; ἀκούγεται ἡ φωνὴ τοῦ Στρατάτου.

— "Αφησε τ' ἀστεῖα, Γεράσιμε!, ἀποκρίνεται τὸ παιδί καθὼς σηκώνεται. Πρέπει νὰ βιαστοῦμε..."

Κι' ὑστερα γυρίζοντας στοὺς ἄλλους σκλάβους:

— Πετάχτε σύτὸ τὸ φόρτωμα ἀπ' τους ὥμους!, διατάζει. 'Ελάτε μαζί μου.

'Εκείνοι κάνουν αὐτὸ ποὺ τοὺς λέει. Πρὶν ξεκινήσουν, παίρνουν τὰ ὅπλα, τὶς σφαίρες καὶ τὰ χατζάρια ἀπ' τοὺς νεκροὺς Ἀλγερίνους καὶ ἀρχίζουν πάλι πρὸς τὸ δάσος. Κρατοῦν τὶς ἀλυσίδες καὶ τὶς μπάλες στὸ χέρι καὶ προχωροῦν ὅσσα γίνεται πιὸ γρήγορα, ἀκολουθῶντας τὸ ήρωϊκὸ 'Ελληνόπουλο ποὺ τοὺς φέρνει στὸ δρόμο τῆς ἐλευθερίας.

Η ΜΑΧΗ
ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΥΣΤΕΡΑ ἀπὸ πορεία μιᾶς ὡρας, φτάνουν στὴν ὅλη τοῦ δάσους, ἀλλὰ δὲν μπαίνουν μέσα. Ἐκεῖ ὑπάρχουν πολλοὶ ὀπλισμένοι κουρσάροι, ποὺ φρουροῦν ἄλλες διμάδες σκλαβῶν. Παίρνουν ἔνα στενὸ ἀνηφορικὸ δρόμο ποὺ βγάζει σὲ μιὰ σειρὰ ἀπὸ ἄγριους βράχους. Ἐδῶ πιρὶν ἀπὸ μέρες, ἔχουν καταφέρει νὰ κρύψουν τρία γεράκια καὶ δυδυῖς βαρειὰ σφυριά. Μ' αὐτὰ θὰ κόψουν τίς ἀλυσίδες καὶ τοὺς χαλκάδες. Τὰ ἔχουν πάρει κρυφὰ ἀπὸ τὸν ταρσανὸ τὰ ἔφεραν καὶ τάκρυψαν ἐδῶ γιὰ νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν τὴν ὡρα που χρείζεται...

Ἡ δουλειὰ ἀρχίζει βιαστικά. Ὅστερα ἀπὸ τρεῖς ὡρες κι' οἱ εἰκοσι χαλκάδες ἔχουν φύγει ἀπὸ τὰ πόδια τους καὶ τώρα μποροῦν νὰ κινηθῶν ἐλεύθερα.

— Ἡ πρώτη μας δουλειά, λέει τὸ παιδὶ ποὺ ὅλοι τὸ ἀναγνωρίζουν τώρα γιὰ ἀρχήγο, εἶναι νὰ ὀπλιστοῦμε. Καὶ, ἐπειδὴ βέβαια δὲ μποροῦμε νὰ κάνουμε σουλάτσο κάτω στὴν πιλιτεία νὰ ἀγεράσουμε ὅπλα, θὰ τὰ πάροιμε διὰ τῆς βίας ἀπὸ τοὺς Ἀλγερίνους ποὺ εἶναι στὸ δάσος. Θὰ ἐπιτεθοῦμε ξαφνικὰ καὶ δὲ Θεός βοηθός.

— Ἀμήν!, λέει ὁ Στραπάτσος καὶ σταυροκοπίεται.

ΞΕΚΙΝΟΥΝ ἀμέσως. "Ολα πρέπει νὰ γίνουν βιαστικά,

πρὶν μαθευτοῦν τὰ πράγματα καὶ κινητοποιηθοῦν ἐναντίον τους οἱ κουρσάροι. Σύμφωνα μὲ τὶς ὀδηγίες τοῦ πατιδιοῦ, στὴν «ἐπιχείρησι τοῦ δάσους» θὰ πάρουν μέρος στὴν πρώτη γραμμὴ ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν ὅπλα. Οἱ ἄλλοι θὰ περιμένουν σ' ἐπίκαιρα σημεῖα ἔτοιμοι νὰ ἐπέμβουν μονάχα σὲ ἔσχατη ἀνάγκη.

Ἀπὸ μέρες ὁ Νικήτας ἔχει μελετήση προσεχτικὰ τὸ κάθε τι. "Ἐχει σημαδέψει τὶς θέσεις ποὺ στέκουν οἱ φρουροί. Δὲν εἶναι περισσότεροι ἀπὸ εἴκοσι. Οἱ σκλάβοι ποὺ δουλεύουν μὲ τὰ τσεκούρια καὶ τὰ πριόνια γιὰ τὸ κόψιμο τῶν ξύλων εἶναι πολλοί.

— Προσοχή!, διατάζει τὸ παιδί. Φτάνουμε στὸ δάσος. Τὰ μάτια σας ὅλοι ἀνοιχτά. Θὰ κινηθῶμε γοργὰ πρὶν μᾶς μυριστοῦν...

Ο Στραπάτσος ζυγιάζοντας τὸ βαρὺ γιαταγάνι, κουρσάρικο λάφυρο, στὸ χέρι ἀνασηκώνει τὰ μάτια στὸν ούρανὸ καὶ ψιθυρίζει μιὰ προσευχή:

— Κάνε, Κύριε τῶν Δυνάμεων, λέει, νὰ τσακίσω μὲ τὴν ρωμαϊκὰ μου ὅσσο τὸ δυνατὸν περισσότερες κεφάλες ἀρστάδων καὶ δόσε ἀφεσιν ἀμαρτιῶν εἰς τὸν δοῦλο σου Γεράσιμον....

Τὸ παιδὶ γλυστράει ἀνάμε σα στὰ δέντρα. Πίσω του ἀκολουθεῖ ὁ μικρὸς στραπάς τῶν ἐλευθερωμένων σκλάβων. Προχωροῦν ἀμίλητοι μὲ σφιχτὰ δόντια, χρησιμοποιῶντας κάθε τόσο τὶς ψηλὲς φούντες

τῶν ἄγριων θάμνων καὶ τοὺς μεγάλους κορμούς τῶν δέντρων γιὰ νὰ κρυφτοῦν. Βαδίζουν μὲ περίσκεψι. Τώρα βρίσκονται κοντά. Νάτοι κι:δλας οἱ δύο πρώτοι: 'Αλγερίνοι. Κάθονται: κάτω ἀπὸ κάποιο δέντρο κι' ἔχουν τὰ τρομπόνια στὰ γόνατά τους. 'Απὸ ἑδῶ παρακολούθουν τοὺς ἄλλους ποὺ μὲ τὸ βούρδουλα χορακώντων τὶς ωάχες τῶν δυστυχημένων χριστιανῶν, ποὺ ἀγωνίζονται νὰ γικρεμίσουν μὲ τὰ τσεκούρια: αἱ θεόρατα δέντρα.

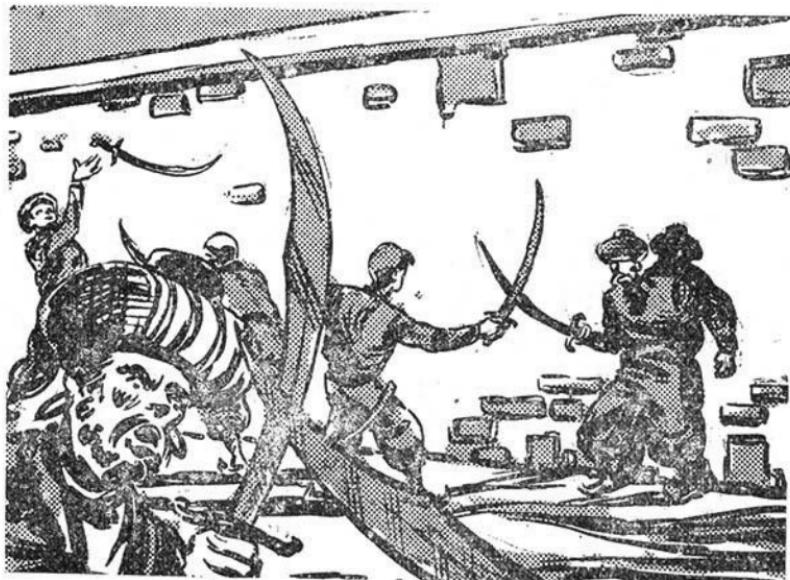
— 'Ο ἕνας εἶναι δικός μου, μικρέ, λέει ὁ κοντόχωντρος Κεφαλλωνίτης ποὺ βρίσκεται πλαϊ στὸ Νικήτα.

— 'Εν τάξι. Γεράσιμε.

Στὸν χαρίζω!, ἀποκρίνεται τὸ 'Ελληνόπουλο καὶ χαμογελάει.

Σέρνονται τώρα μὲ τὴν κοιλιά. Οἱ 'Αλγερίνοι δὲν τοὺς βλέπουν καὶ κοινωνίαζουν καὶ γελοῦν καροϊδευτικά. 'Ο Νικήτας σέρνεται σὰ μιὰ μεγάλη σαύρα καὶ δλένενα ζυγώνει περισσότερο.

Ξαφίγκα, τὸ παῖδι τινάζεται πρὸς τὰ ἐμπρός. Τὸ κορμί του σὰ ζωντανὴ σαΐτα ταΐζεται γιὰ λίγοι δευτερόλεπτα στὸν ἀέρα καὶ πέφτει ἀπάνω στὸν 'Αλγερίνο ποὺ βρίσκεται στὸ δεξιὸ μέρος. Μὲ τὴν παλάμη του τοῦ κλείνει τὸ στόμα νὰ μὴν ξεφωνήσῃ. ἐνῶ μὲ τὸ ἄλλο του χέρι τοῦ

Οι κοφτερὲς λεπίδες διασταυρώνονται καὶ βροντοῦν σ' ἕναν ἀγῶνα σκληρὸ καὶ θανάσιμο.

Τὰ πιστέλα τοῦ Νικήτα καὶ τὸ ὑπερπάτασσον ξερνῶν φωτιὰ καὶ καφτὰ ωδένεια...

καταφέρνει ἔνα λοξὸν χτύπημα στὸ λαιρύγι. Ὁ ἀράπης τινάζει τὰ πόδια σὰ νὰ δέχτηκε κεραυνό, βγάζει ἔνα πνιχτὸν ροχαλίτὸν καὶ γέρνει στὰ πλάγια μὲ καρφωμένα τὰ μάτια στὸ χῶμα. Ὁ σύντροφός του, ποὺ ἔχει σαστίσει μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν κεραυνοβόλα ἐπίθεσι, ἀφήνει μιὰ βλαστήμια καὶ σηκώνεται. Τραβάει τὸ πιστόλι του καὶ σημαδεύει τὸ παιδί. Μὰ, πρὶν πιέσῃ τὴν σκανδάλη, ξανακάθεται φρόνιμα σὰν ἄγγελος. Ὁ Στραπάτσος ποὺ βρίσκεται πίσω του σηκώνει τὸ γιαταγάνι του καὶ τὸ κατεβάζει στὸ σθέρκο του σὰν μιὰ λεπίδα καρμανιόλας.

“Ολα αύτὰ ἔχουν γίνει μὲ μιὰ κεραυνοβόλα ταχύτητα καὶ τόσο γλυκὰ καὶ ἥσυχα ὡστε κανεὶς ἀπ' τοὺς ἄλλους κουρσάρους, ποὺ βρίσκονται ἑκατὸν μέτρα πιὸ ἀκεῖ δὲν τὸ ἀντιλογιμάνονται.

— ‘Ἐν τάξει!’, λέει ὁ Στραπάτσος. Τοὺς λιγοστέψαμες κατὰ δύο. Ν' ἀρχίσω νὰ φέλνω;

— Σικασμός!, γρυλλίζει τὸ παιδί.

Τραβῶν πρὸς τὰ πίσω τοὺς δυὸ νεκροὺς καὶ μοιράζοντας τὰ ὅπλα τους στοὺς συντρόφους τους, ποὺ περιμένουν.

— Προχωροῦμε!, λέει χαμηλόφωνα ὁ Νικήτας.

Οἱ ἄλλοι κουρσάροι εἶναι

συγκεντρωμένοι κοντά στους σκλάβους ποὺ δουλεύουνε. Είναι φανερό πώς δὲν θὰ ξεμπερδέψουν εύκολα μ' αὐτούς, γιατὶ δὲν είναι σκόρπιοι. Μονάχα δὲν τοὺς αἴφνιδιάσουν, θὰ πετύχουν. 'Αρχίζουν νὰ γλυστρών μὲ προφυλάξεις πρὸς τὸ μέρος τους. Κάποιο κλαδί ὅμως ποὺ σπάει στὸ πέρασμά τους φτάνει στ' αὐτιὰ τῶν Ἀλγερίνων. 'Ο 'Αστρακάρης κι' ὁ μικρὸς στρατός του μένουν ἀσάλευτοι. Οἱ κουρσάροι κυττάζουν γύρω τους. Κάτι μυρίστηκαν. Κι' ἀπότομα ἀρχίζουν νὰ φωνάζουν. 'Ο ἀέρας γεμίζει παραγγέλματα καὶ βλαστήμιες. Τοὺς εἰδαν! Κάτι ζεχώρισαν ἀνάμεσα στὰ δέντρα.

— Οἱ ρουμί! Οἱ ρουμί!, φωνάζουν.

Μὲ γυμνὰ γιαταγάνια ὄρμοῦν πρὸς τὸ μέρος τους. Οἱ ἄλλοι περιμένουν. Τοὺς ἀφήνουν νὰ ζυγώσουν κάμποσο.

— Φωτιά!, διατάζει ἡ Ἐλληνόπουλο μὲ ἄγρια φωνή. Ταμπουρώθητε καὶ βαράτε στὸ ψαχνὸ τοὺς ἄπιστους.

Μιὰ φοβερὴ ὁμοθροντία εἶναι ἡ ἀρχή. Οἱ κουρσάροι, ποὺ δὲν περιμένουν μιὰ τέτοια ὑποδοχή, σκορπάνε. 'Εφτὰ πέφτουν βαρειὰ πληγωμένοι. Οἱ ἄλλοι ὅμως, που συνέρχονται σχεδὸν ὀμέσως, περνάνε τὰ σπαθιὰ στὴ μέση τους καὶ βγάζουν τὰ πιστόλια. Τὰ καφτά μολύβια σφυρίζουν δεξιὰ κι' ἀριστερά. Τρεῖς ἀπὸ τοὺς ἄντρες τοῦ Ἀστρακάρη ζαπλώνονται νεκροί.

— Φωτιά!, ἀκούγεται πάλι ἡ φωνὴ τοῦ παιδιοῦ. Μὲ τὴ δούτησα τοῦ Χριστοῦ, θὰ τοὺς νικήσουμε... Μὴ φοβάστε!

Οἱ κουρσάροι ὅμως εἶναι γερὰ ὠπλισμένοι κι' ἐμπειρόπολεμοι. Ρίχνουν καὶ προχωροῦν κι' ὅλο κερδίζουν ἔδαφος. 'Ο Νικήτας προσέχει πῶς κάνουν μιὰ καλὰ μελετημένη κυκλωτικὴ κίνησι.

— "Αν μᾶς βάλουνε στὴ μέση, γκρινιάζει ὁ Στραπάττος καθὼς πυροβολεῖ καὶ ἔξαπλώνει ἀνάσκελα ἔναν Ἀλγερίνο ποὺ βρίσκεται κοντά τους, θὰ μᾶς θερίσουμε!"

Τὸ μυαλὸ τοῦ παιδιοῦ δουλεύει γοργά. 'Ο Κεφαλλωνίτης σύντροφός του δὲν ἔχει ἀδικο.

— "Ελα μαζί μου, Γεράσιμε!, τοῦ λέει. Κάτι πρέπει νὰ κάνουμε!"

Προχωρεῖ σκυφτὸς πρὸς τὰ πλάγια. Μπροστὰ αὐτὸς, πίσω ὁ Στραπάττος, φτάνουν στὸ δεξιὸ πλευρὸ τῶν Ἀλγερίνων. Ταμπουρώνονται κι' ἀρχίζουν νὰ ρίχνουν. Οἱ κουρσάροι αἴφνιδιάζονται. Γίνεται μιὰ ἀναταραχὴ. Μερικοὶ πέφτουν. Οἱ ἄλλοι σκορπίζουν. Μοιάζουν μὲ ἀγρίμια ποὺ πέφτουν στὸ δόκανο. 'Ο δρόμος εἶναι κλειστὸς ἀπὸ παντοῦ. 'Αγωνίζονται τώρα ὀπεγνώσμένα νὰ στραφοῦν πρὸς τὰ πίσω. Μὰ αὐτὴ ἀκριβῶς τὴν κρίσιμη στιγμὴ τὸ Ἐλληνόπουλο κι' ὁ ἀχώριστος Κεφαλλωνίτης σύντροφός τους τοὺς κόδουν τὴν ὑποχώρηση. Ρίχνονται ἀπάνω τους μὲ ἀσπαθιά τους. Οἱ κοφτερὲς ἀ-

τσάλινες λεπίδες διστράφτουν και τοσκίζουν όσους έχουν απομείνει ζωντανοί.

— Μού φαίνεται πώς τα ιαταφέραμε, άφεντικό!, φωνάζει ο Στραπάτσος καθώς σκουπίζει τὸ μουσκεμένο ἀπ' τὸν ίδρωτα πρόσωπό του. Μή μού πήγα τώρα στις δεν πρέπει ν' άρχισω τις ψωλμωδίες, γιατί γινώμαστε ἀπὸ σαρανταδύ χωριά!

— Κάνε ὅτι θέλεις!, ἀπὸ κρίνεται βιαστικὰ τὸ παιδί.

Κι' ἐνῶ ἡ φάλτσα φωνὴ τοῦ Στραπάτσου, ποὺ ἀρχίζει νὰ φέλνῃ τὸ «δεῦτε λάβετε τὸν τελευταῖον ἀσπασμόν», σκορπίζεται στὸ δάσος, ο Νικήτας τρέχει μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους πρὸς τὸ μέρος ποὺ βρίσκονται: οἱ ἀλυσοδεμένοι: σκλάδοι ποὺ κόβουν τὰ ξύλα γιὰ τὸν ταιρσανᾶ. «Έχουν παρακολουθήσει ἀπὸ μακρὺν τὴν φωβερὴ ἐπίθεσι καὶ τώρα ζητωκραυγάζουν χωροπηδῶντας.

— Ελευθερώστε τους ἀπ' τὶς ἀλυσίδες!, διατάζει ο Αστρακάρης. «Οποιοι θέλουν κατόπι ἀς ἔρθουν μαζί μας!

— «Όλοι μαζί σου είμαστε!, φωνάζουν. «Όλοι μαζί σου.

Τὸ παιδί χαμογελάει. Ξεχωρίζει πέντε ἀπ' τοὺς ἄντρες του.

— Εσεῖς μοιράστε τὰ ὅπλα τῶν σκοτωμένων!, λέει. Θὰ μᾶς χρειαστοῦν σύντομα.

ΓΙΑ ΓΛΕΝΤΙ

H ΕΙΔΗΣΙ ὅτι οἱ «ρουμιά» μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν «γκιαούρη» Αστρακά-

ρη καταφέρουν νὰ ἐλευθερώθουν, δίνοντας παλληκαρήσιες μάχες, σκορπίζει σὰν ἀστραπὴ στὸ Αλγέρι. Οἱ κουρσάροι ἀναστατώνονται. Οἱ Τούρκοι, ποὺ συνεργάζονται μὲ τοὺς ἀραπάδες, ἀφρίζουν ἀπὸ λύσσα. Περισσότερο ὅμως ἀπ' ὅλους ἀφρίζει κι' ἔχει γίνει θηρίο ἀνήμερο ὁ Γκεῦ Μάρντ, ο δασιληὰς τῶν κουρσάρων. Μοιάζει μ' ἔνα ἀφινιασμένο μουλάρι, ποὺ τὸ εδειραν ἄγρια καὶ τώρα ζητάει νὰ ἐκδικηθῇ.

— Όρέ, ἄντρες εἰσαστε σείς γιὰ γυναικες; φωνάζει. Κουρσάροι εἰσαστε γιὰ τσοπάνηδες; Ήτα σᾶς ντροπιάση, ωρέ, ἔτσι ἔνα βυζαντιάρικο Ελληνάπουλο δὲν τὸ περίμενα!

Δίνει διαταγὴ καὶ βγάζει φετφά:

— Τὸν θέλω ζωντανὸ ἥ πεθαμένῳ τὸν γκιαούρη Αστρακάρη! «Αν δὲν τὸν φέρετε στὰ πόδα μου, θὰ σᾶς κοντήνω ὅλους μὲ τὸ χατζάρι μου μιὰ σπιθαμή!» Αἱντε, πηγαίνετε νὰ τὸν φέρετε! Τὰ κεφάλια σας νὰ τὸ ξέρετε, δὲ σκέκουν καλά...

Ο Νικήτας ὅμως δὲν πιάνεται εύκολα. «Έχει όργανώσει τώρα τὸ μικρὸ στρατό του καὶ κάνει νυχτερινές ἐπιδρομές κι' ἐλευθερώνει σκλάδους καὶ παίρνει τρόφιμα καὶ ἔξασφαλίζει, σπάζοντας τὶς ἀποθήκες, μπαρούτι καὶ ὅπλα!

— «Ενας γκιαούρης, ωρέ, νὰ τρομοκρατῇ τὸ Αλτζέρι! Ντροπή σας!, ούρλιάζει ὁ

Γικεῦ Μάρητ κάθε τόσο πού
τεῦ φέρονταν τ' ἀσκήμα μαντᾶ-
τα. Στὴν καρδιά, ώρε, τοῦ βα
σιλείου μου ποῦ ἀκούστηκε;

Ἄλλὰ τὸ ήρωϊκὸ Ἐλληνό-
πούλο ἔχει τὸ σχέδιό του. "Ε-
να ἀλγερίνικο καράβι θέλει νὰ
πάρῃ στὰ χέρια του. Δύσκο-
λη τὸ δίχως ἄλλο, δουλειά.
Μὰ ὅχι καὶ πράγμα ἀκατόρ-
θωτο γιὰ τὸν Νικήτα, που ἔ-
χει ὀρκιστὴ νὰ ξαναγυρίσῃ ὅ-
σο γίνεται περισσότερο σύν-
τομα στὴν πατρίδα, ν' ἀρχί-
ση πάλι τὰ ρεσάλτα στὰ τούρ-
κικα, νὰ κουβαλάει πολεμεφό-
δια γι' αὐτοὺς ποὺ πολεμάνε
καὶ χτυπάνε τὸν τύραννο στὸ
Μωρῆὰ καὶ στὴ Ρούμελη. "Ε-
χει τὸ σχέδιό του. Μά, πρὶν
ὅπ' αὐτό, ἔχει κάτι ἄλλο νὰ
κάνῃ..."

— Μοῦ χρειάζονται δέκα
παλληκαράδες!, λέει ἔνα
βράδυ. "Αντρες ποὺ νὰ τὸ
λέει ἡ καρδιά τους.

— Πάλι γλέντια θάχουμε;
ρωτάει ὁ Στραπάτσος.

— Γλέντι τρικούβερτο αὐ-
τὴ τὴ φορά, ἀποκρίνεται χα-
μογελώντας τὸ παιδί.

— Γράψε με πρῶτο τότε
στὸ τεφτέρι σου; καπετάνιο,
λέει. 'Ανέκαθεν μ' ἀρέσανε τὰ
γλέντια...

"Η μικρὴ στρατιὰ —όγδον-
τα πρώην σκλάβοι— δὲν μέ-
νει μόνιμα πουθενά. Τὴ μιὰ
μέρα κούβονται στὸ δάσος,
τὴν ἄλλη βρίσκονται στὴν ἔ-
ρημο, τὴν παραάλη ταμπου-
ρώνονται στὶς ἀπόκρημνες καὶ
ἀπάτητες χαράδρες τοῦ "Ατ-

λαντα (*) κι' ὅσο κι' ἄν ψά-
χνουν νὰ τοὺς βροῦν δὲν τὰ
καταφέρουν.

Αὐτὸ τὸ βράδυ λοιπὸν ποὺ
γίνεται αὐτὴ ἡ κουβέντα, ἔ-
χουν φτάσει στὰ παληὰ τείχη
κι' ἔχουν κρυφτῇ στὶς ρωμαϊ-
κὲς στοῖς ποὺ μένουν ἀκατοί-
κητες ἀπὸ χιλιάδες χρόνια.
Ἐδῶ σίγουρα δὲ θὰ σκεφτῇ
νὰ τοὺς ζητήσῃ κανεῖς.

— Λοιπὸν τί λέτε; Ξαναφω-
τάει ὁ Αστρακάρης. Ποιὸς
θέλει νάρθη μαζί μου;

"Ολοι θέλουν νὰ πάρουν μέ-
ρος σ' αὐτὸ τὸ «γλέντι», μὰ
τὸ παιδὶ διαλέγει ὅσους τοῦ
χρειάζονται.

— 'Αρματωθῆτε καλά, λε-
βέντες!, λέει. "Οσα περισσό-
τερα βόλια ἔχετε μαζί γας,
τόσο τὸ καιλύτερο!

— Γιὰ ποὺ θὰ πάμε; ρω-
τάει ὁ Στραπάτσος.

— Σὲ γλέντι! Δὲν σοῦ εἶπα
καὶ πρὶν. Γεράσιμε; Σὲ γλέν-
τι θὰ πάμε. καθάλλα στ' ἄ-
λογα.

ΣΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟ ΤΗΣ ΦΡΕΤΖΑΣ

MΙΣΗ μέρα ἀργότερα,
δέκα καβαλλάρηδες
ποὺ ἡ ἐμφάνισί τους
σὲ τίτοτα δὲν παραλάζει ἀπὸ
τοὺς Ἀλγερίνους κουρσάρους
διασχίζουν τὰ στενοσόκακα
τῆς παληᾶς συνοικίας κι' ὑ-
στερα ἀπὸ λίγο μπαίνουν στὴ
μεγάλη πολιτεία. Περπατῶνε
προσεχτικά, μοιρασμένοι σὲ
τρεῖς παρέες —μαζεμένοι θὰ
μποροῦσαν νὰ κινήσουν τὴν

(*) Βουνὸ τῆς Ἀλγερίας.

προσθοχή — καὶ πρωχωροῦν πρὸς τὴν Φρέτζα, τὸ δχυρὸ φρούριο μέσα στὸ ὅποιο ἔχει τὸ σαράῃ του ὁ σουλτάνος Γκεῦ Μάρντ.

— Σὰ νὰ πηγαίνουμε γιὰ ἐπίσημες βίζιτες ἀπόψε, λέει ὁ Στραπάτσος καθὼς ἀντίκρυξ ἀπὸ μαικρὰ τὸν σκοτεινὸ δύγκο τοῦ μεγάλου κτηρίου. Μὰ δὲν μοῦ φαίνεται πῶς θὰ μᾶς ὑποδεχτοῦν μὲν ἀνθοδέσμεις ἔκει π οὐ πάμε!

— Εἶσαι ἔξυπνος, Γεράσιμε!, τὸν πειράζει τὸ παῖδι. Μὲ ἀρέσεις γ; αὐτὶ μπαίνεις μὲ τὸ πρώτο στὸ νόημα.

Ἡ πλατεία μπροστὰ στὴ Φρέτζα αὐτὴ τὴν ὥρα εἰναι ἔρημη. "Οικας στὴν ἔξωπορτα τοῦ φρουρίου σουλατσάρουν οἱ διπλοσκοποὶ μὲ τὰ τρεμπόνια στὸν δῆμο. Βλέπουν τοὺς καβαλλάρηδες ποὺ περνοῦν, ἀλλὰ δὲν βάζουν κακό στὸ νοῦ τους. Μπαίνουν σ' ἕνα στενὸ δρομάκο μὲ φοίνικες καὶ βγαίνουν στὸ πίσω μέρος τοῦ κάστρου.

— Ἀπὸ δῶθὰ πατήσουμε τὸ φρούριο, λέει ὁ Νικήτας. Γύρω στὰ τείχη δπως βλέπετε ὑπάρχουν κι ἄλλες σκοπιές. Δὲν εἰναι λοιπὸν καὶ τόσο εὔκολη ἡ ἐπιχείρησι ποὺ πάμε νὰ σκαρωσούμε. "Αν ξεμπερδέψουμε ὅμως, πρὶν μᾶς μυριστοῦν οἱ ἀραπάδες σκοποί, δλα θὰ πάνε καλά. Λοιπὸν τώρα μπορῶ νὰ σᾶς πῶ τὸ σχέδιο.

Καὶ χαμηλόφωνα ἔξηγει. "Εξηγεῖ καὶ δίνει δδηγίες. Ο καθένας τώρα ξέρει τί πρέπει νὰ κάνῃ.

— Θὰ σκαρφαλώσω πρῶτος ὃς τὴν κορυφὴ τοῦ τείχους, καταλήγει. "Υστερα θὰ σᾶς ρίξω τὸ σκοινὶ νὰ σκαρφαλώσετε καὶ σεῖς. "Ενας θὰ μείνη νὰ φυλάει τὸ ἄλογα.

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς; ἔνα σύννεφο σκεπάζει τὸ φεγγάρι καὶ ἡ νύχτα γίνεται πιὸ σκοτεινὴ. Ό Νικήτας σαλτάρει κάτω ἀπ' τὸ ἄλογό του καὶ μὲ σβέλτες κινήσεις τοῦ λαστιχένιου κορμιοῦ, χρησιμοποιῶντας καὶ τὶς ἐλάχιστες προεξοχές τοῦ τείχους, ἀρχίζει νὰ σκαρφαλώνη.

Σὲ λιγάντερο ἀπὸ τρία λεπτά, ἔχει φτάσει στὴν κορυφὴ. Ρίχνει ἔνα βλέμμα γύρω του. Μετράει τὶς σκοπιές. Εἶναι ἔξη τὸ δλον.

— Εὔκολη δουλειά, ψιθυρίζει καὶ χωμογελάει.

"Υστερα, μὲ γοργὲς κινήσεις, ξετυλίζει τὸ σκοινὶ που ἔχει στὴ μέση του. Κρατάει τὴν μιὰ ἄκρη καὶ ἀφήνει τὴν ἄλλη νὰ κατρακυλήσῃ στὸ δρόμο. Πρῶτος σκαρφαλώνει ὁ Στραπάτσος. "Υστερα ἀκολουθοῦν οἱ ἄλλοι. Οἱ Ἀλγερινοὶ σκοποί, ποὺ στέκονται ἀκίνητοι μπροστὰ στὶς πολεμίστρες, αἴφνιδιάζονται. Πρὶν καλά - καλά ἀντιληφθοῦν τὴν ἐπίθεσι, δέχονται ταυτόχρονα θανάσιμα χτυπήματα.

— 'Ἐν τάξει! Πάει κι' αὐτὴ ἡ δουλειά!, λέει ἀναστενάζοντας ὁ Στραπάτσος.

— 'Αιπὸ ἔδω!, διατάζει τὸ 'Ελληνόπουλο.

Προχωρεῖ πρῶτος. Μὲ γυμνὸ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι φτάνει στὴν δρθὴ πέτρινη σκάλα ποὺ

όδηγει στὸ προαύλιο. Διὸ δ' ἀπ' τοὺς σωματοφύλακες τοῦ Γκεύ Μάρντ φαίνονται ξαφνικὰ στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς αὐλῆς.

Τὸ παιδὶ σφίγγει τὰ δόντια. Γλυστράει σύρριζα στὸν τοῖχο καὶ πλησιάζει πρὸς τὸ μέρος τους. Πέφτει ἀνάμεσά τους καὶ τὸ σπαθί του διαγράφοντας κεραυνοβόλα μιὰ φοβερὴ καιμπύλη τοὺς κοιμματίάζει.

— 'Εδώ! Μαζί μου!, διατάξει καὶ προχωρεῖ.

'Απὸ τὸ ἑστωτερικὸ φάνοντον ἔχοι ἀράπικης μουσικῆς.

— Φάλτσο! Φάλτσα τραγουδᾶνε, γκρινιάζει ὁ Στραπάτσος. "Ἐπρεπε νῦχαινε ἐμένα νά τοὺς κάνω μαθήματα.

Μὰ ξαφνικάσταπίνει τὴ γλῶσσα του. Φέρνει τὰ χέρια στὴν κοιλιά του καὶ διπλώνεται στὰ δύο...

— Παναγιά μου!, βογγάει πεθαίνω.

— Μᾶς εἶδανε! ἀκούγεται ἡ φωνὴ τοῦ παιδιοῦ. Προσοχή.

Οἱ πυροβολισμοὶ ἔρχονται ἀπὸ τὸ παράθυρο. Εἰναι τρεῖς Ἀλγερίνοι ποὺ σημαδεύουν μέ τὰ τραμπόνια τους. Τὴν ἴδια στιγμὴ ὅμως, ἡ μεγάλη πόρτα τοῦ παλατιοῦ ἀνοίγει καὶ φωνὲς τρομαγμένες γεμίζουν τὸν ἀέρα.

— 'Ο 'Αστρακάρης! 'Ο ροικοῦ 'Αστρακάρης!, φωνάζει κάποιος ἀπ' τοὺς ἀραπάδες.

Σχεδὸν ταυτόχρονα, φαίνεται στὸ κεφαλόσκαλο τῆς πόρτας ὁ Γκεύ Μάρντ... "Ἐχει ἀκούσει τοὺς πυροβολισμοὺς καὶ τρέχει κι' αὐτὸς μαζὶ μὲ

τοὺς ἄλλους νὰ δῆ τί συμβαίνει.

— 'Επὶ τέλους, γκιασούρ!, γρυλλίζει. Σὲ ξαναβλέπω!

— Γειά σου ἔμπορε τῶν σκλάβων καὶ βασιληὰ τῶν λῃστῶν! τοῦ φωνάζει τὸ 'Ελληνόπουλο.

‘Η συμπλοκὴ ἔχει γενικεύθη. Οἱ Ἀλγερίνοι πολεμοῦν σκληρά.

— Στραπάτσο!, φωνάζει τὸ παιδί.

Μὰ δὲ Κεφαλλωνίτης δὲν ἀπαντάει ἀμέσως.

— Στραπάτσο!

— Παρών, μικρέ!, ἀποκρίνεται αὐτός. Ν' ἀρχίσω νὰ φέλνω τὸ τροπάριο;

— Κάνε δ' τι θέλεις! Μά, πρὶν ἀπ' ὅλα, περιποιήσου τὴν παρέα αὐτοῦ τοῦ ἀσκημού μούρη ποὺ παριστάνει τὸ βασιλιά.

— Εντάξει, καπετάνιο!

‘Ο Κεφαλλωνίτης μὲ μιὰ γοργὴ κίνησι, προσποιούμενος πῶς θέλει νὰ φυλαχτῇ ἀπὸ κάποιο χτύπημα, σκύβει κι' ἀρπάζει ἀπὸ τὰ πόδια ἔναν ἀπ' τοὺς ἀραπάδες. Τὸν ἀνασηκώνει σὰν πούπουλο, ἀρχίζει νὰ παίρνῃ βόλτες πάνω στὶς φτέρνες του καὶ σφυροκό πάει μὲ τὸ κορμὶ τοῦ σωματοφύλακα τοὺς ἄλλους ποὺ σκορπίζουν μὲ ἄγρια οὐρλιαχτά.

— 'Αιμαμοὶ ἐν δόδῷ Κυρίου ἀλληλούϊσα. Εύλογητὸς εἰ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.. Τῶν ἀγγέλων ὁ χορός...

— Γειά σου, ἀηδονόλαλε! τοῦ φωνάζει κάποιος.

Αὐτὴν ὅμως ἀκριβῶς τὴ

στιγμή, άρχίζει μιὰ καινούργια σύγκρουσι. 'Ο Γκεύ Μάρντ βλέποντας τοὺς σωματοφύλακές του νὰ σκορπίζωνται σὰ λαγοὶ καὶ πολλοὺς ἀπ' αὐτοὺς νὰ ξαπλώνωνται νεκροί, φουσκώνει ἀπὸ λύσσα.

— Βρωμογκιασούρ!, ούρλιά ζει. Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν θὰ περιμένω νὰ περάσουν τὰ δυὸ φεγγάρια γιὰ νὰ σὲ ψήσω.

Καὶ μουντάρει σὰν λύκος ἐπάνω του. Μᾶ ὡς Νικήτας μὲ μιὰ σβέλτη κίνησι σηκώνει τὸ σπαθί του καὶ ἀποκρούει τὸ χτύπημα. Οἱ βαρειές λεπίδες διασταυρώνονται κι' ἔνας ξερὸς μεταλλικὸς ἥχος ἀκούγεται. Ταυτόχρονα, τὸ παιδί σαλτάρει πρὸς τὰ πίσω καὶ ἐπιτίθεται. Τὸ γιαταγάνι του σημαδεύει τὸ στήθος τοῦ σουλτάνου. Μᾶ κι' ὁ Γκεύ Μάρντ δὲν εἶναι παῖξ - γέλασε.

— Θὰ σὲ σουβλίσω, γκιασούρ!, μουγγρίζει.

— Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρεις ληστή! ἀποκρίνεται ψύχραιμα τὸ παιδί καθὼς ἀποκρούει ἔνα καινούργιο χτύπημα.

— Τὸ κισμέτ σου τὸ λέει! Θὰ πεθάνης σκλάβος στὰ χέρια μου, γκιασούρ! Μᾶ τους εἰκοσιτέσσερις χιλιάδες προφῆτες τοῦ Ἀλλάχ, δὲν θὰ ξεφύγης ζωτανὸς ἀπ' τὴν Φρέτζα.

— Μήν εἶσαι φλύαρος,

Μάρντ! Ἐγὼ ἔχω σκεφτή κάτι καλύτερο γιὰ σένα.

— Σκύλε!, φυσομανάει αὐτός.

Τὸ αἷμα σφυροκόπαει τὰ μηνίγγια του. 'Η λύσσα τὸν πνίγει. Δὲν μπορεῖ νὰ τὸ παραδεχτῇ πῶς ἔνα παιδὶ μπορεῖ νὰ τὸν παιδεύῃ τόσο, αὐτὸν ποὺ θεωρεῖται τὸ πρώτο σπαθὶ ἀνάμεσα στοὺς κουρσάρους. Πρέπει λοιπὸν νὰ δώσῃ

τὸ τελειωτικὸ χτύπημα, νὰ σταματήσῃ αὐτὸ τὸ ἄσκημο παιχνίδι, ποὺ τὸν ἔξευτελίζει καὶ τὸν ρίχνει στὰ μάτια τῶν Ἀλγερίνων ύπηκόων του... Μ' ἔνα ἀπότομο τίναγμα τεντώνει τὸ χέρι πρὸς τὰ ἐμπρός καὶ ἡ μύτη τοῦ σποθιοῦ του ἀγγίζει τὸ στήθος τοῦ Ἑλληνόπουλου. Ο Νικήτας νοιώθει τὸ παγωμένο ἀτσάλι νὰ τρυπάει τὴ σάρκα του. Βρίσκεται σ' ἄσκημη θέσι. Γέρνει ἀπότομα πρὸς τὰ πίσω καὶ σφίγγει τὰ δόντια. "Ομως αὐτὴ ἡ ἀπότομη κίνησι τὸν κάνει νὰ χάστη τὴν ἰσορροπία του καὶ πέφτει ἀνάσκελα. Ξεφύγει τὸ χτύπημα, ὀλλὰ τώρα, μὲ μάτια ποὺ φεγγοβολοῦν ἀπὸ ἔχθρα, στέκει πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του ὁ Γκεύ Μάρντ. Τὸ σπαθὶ του σημαδεύει τὴν καρδιὰ τοῦ παιδιοῦ. Ο Νικήτας νοιώθει πῶς ἔφτασε ἡ τελευταία του ὕρα..."

Τ Ε Λ Ο Σ

Συγγραφεύς: Π. ΠΕΤΡΙΤΗΣ

*Απαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΜΠΟΥΡΛΟΤΙΕΡΗΣ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

Γραφεία: 'Οδός Λέκκα 22 ♦ Αριθ. 3 ♦ Τιμή δραχ. 2

Οίκονομικός Δυτής: Γεώρ. Γεωργιάδης, Σφιγγὸς 38.
Δημοσιογραφικός Δυτής: Στέλιος Άνεμοδουρᾶς, Αθηνῶν
καὶ Φιλελλήνων, "Άνω Ήλιούπολις. Προϊστάμενος Τυπο-
ραφείου: 'Αν. Χατζηβασιλείου, 'Αμαζόνων 25, Καλλιθέα.

Στὸ τεῦχος 4 τοῦ «Μ. Μπουρλοτιέρη», ποὺ κυ-
κλοφορεῖ τὴν ἐρχόμενη ἑδδομάδα μὲ τὸν τίτλο:

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ

τὸ ἀτρόμητο Ἑλληνόπουλο ρίχνεται σὲ μιὰ νέα πε-
ριπέτεια, γεμάτη κίνδυνο, μυστήριο καὶ συναρπαστι-
κὰ ἐπεισόδια!

Καὶ ὁ Σπραπάτσος βρίσκει τὴν εὐκαιρία νά...
ψάλῃ ὅσο ποτὲ ἄλλοτε στὴ ζωή του.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ

"Ἐνα τεῦχος ποὺ θὰ γοητεύσῃ καὶ θὰ συγκλο-
νίσῃ!"

